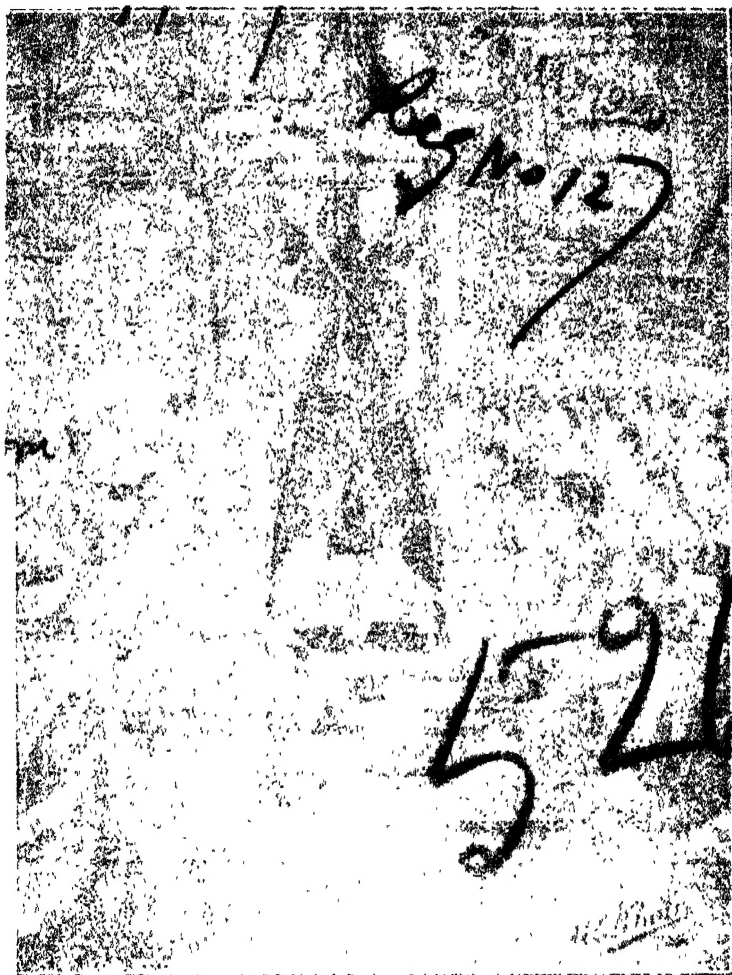

सत्यनारायणनी कथा.

ત્રી કોમ્પીટાઈટ સંગ્રહ (વાંચી) સચિત્ર ધામીકિ પુસ્તકો.

નરસોહ મહેતો ભાગ ૧-૨

સચિત્ર દરેકના ૦-૧૦-૦

મીરાંબાઈ ભાગ ૧-૨

સચિત્ર દરેકના ૦-૧૦-૦

રામલીલા ભાગ ૧-૨

સચિત્ર દરેકના ૦-૧૦-૦

વીણાવેલી ભાગ ૧-૨

સચિત્ર દરેકના ૦-૧૦-૦

સતિ દ્રોપદી સંપૂર્ણ

સચિત્ર ૦-૧૦-૦

મદાલસા ભાગ ૧-૨ સંપૂર્ણ

સચિત્ર ૦-૧૦-૦

રાજ કડીઆરો સંપૂર્ણ

સચિત્ર ૧-૪-૦

રક્ષક કે ભક્ષક ? ૦-૧૦-૦

સતિ સીતા સચિત્ર ૦-૧૦-૦

પતિનારાયણ વ્રત

સચિત્ર ૦-૬-૦

સત્યનારાયણની કથા

સચિત્ર ૦-૬-૦

સત્યવાદી હરિશ્ચંદ્ર

સચિત્ર ૦-૮-૦

કામલતા સચિત્ર ૦-૮-૦

ચિતોડનો કરણ સચિત્ર

કી. ૦-૮-૦

પ્રતાપી પ્રમિલા સચિત્ર

કી. ૦-૮-૦

ફિરોજનાં પદ સચિત્ર

કી. ૦-૮-૦

ચતુર શ્રી વિલાસ

ગરબાવળી (લગનનાં ગીત

સાથે) સચિત્ર ૦-૮-૦

બુદ્ધી જનેતા યાને પરિવર્તન

સચિત્ર ૦-૧૦-૦

હિંદુ સંસાર સચિત્ર ૦-૧૦-૦

જીવતી ચૂરસ સચિત્ર ૦-૮-૦

રાજા હરિશ્ચંદ્ર કવિતામાં

સચિત્ર ૦-૬-૦

બોડાણો ભાગ ૧-૨

સચિત્ર દરેકના ૦-૬-૦

પવિત્રકમાર સચિત્ર ૦-૧૦-૦

— નિગમન — પૂજામાં ઉપયોગી સામગ્રી.

સત્યનારાયણની પૂજા કરનાર ગૃહસ્થે શ્રીસત્યનારાયણની પૂજા માટે નીચે પ્રમાણે સામગ્રી કરવી:-મંડપ માટે કેળના ચાલકા, મંડપની આસપાસ બાંધવા માટે આંખાનાં પાંદડાનું તોરણ, પીપળા, ઉંચરો, વગેરે પાંચ જાતનાં વૃક્ષનાં પદ્ધતો, ગોળ, નેવેલ માટે, લક્ષ્મી તથા સત્યનારાયણની સ્વર્ણ મુર્તિ, ત્રાંખાનો કળશ, પંચપાત્ર, તરબાણું, આચમની, જનોઈના એ જોટા, પાંચ જાતનાં રત્નો તરીકે સુવર્ણ મુદ્રા, રૂપાનાણું અથવા તો તાંબાનાણું વસ્ત્ર તથા ઉપવસ્ત્ર, ચોખ્ખા, ઘઉં, કુંકુમ, અખીલ, દુર્વા, ચુલાલ, વર્ધોપધિ, ધુપ, પુષ્પો, હળદરના ગાંડીઆ, નાકું, એક હળદર તે એક તુલસીદલ, નાળીયેર, પાન, સોપારી, પાવલાના પૈસા, કેળાં વગેરે ફળો, પુષ્પની એ માળા, કમાલ, દૂધ, દહીં, ઘી, મધ તથા સાકર પુણ્યાદવાયન માટે એક ત્રાંખાનો કળશ, શ્રીલક્ષ્મીનારાયણને પધરાવવા માટે બાજઠ, નેવેલ માટે સવાશેર ઘી, સવા શેર સાકર, સવા શેર દૂધ, સવા શેર ઘઉંના રવો તથા સવા શેર કેળાં, આ પ્રમાણે સર્વ સામગ્રી કરવી કે જેથી સત્યનારાયણ દેવની પૂજામાં વિદ્ય આવી નહિ. નમસ્કાર કર્યા પછી એ હાથ જોડાવી નિચેના આચાર્યે મંત્રો બોલવા.

ૐ શ્રીમન્મહાજળપતયે નમઃ શ્રીગુરુભ્યો નમઃ । શ્રીલક્ષ્મી નારાયણાંભ્યાં નમઃ શ્રીકુલદેવતાભ્યો નમઃ । શ્રીદૃષ્ટદેવતાભ્યો નમઃ શ્રીગ્રામ્યદેવતાભ્યો નમઃ । શ્રીસર્વેભ્યો બ્રાહ્મણેભ્યો નમઃ ।

ૐ સુમુસ્વશ્ચકદન્તશ્ચ કપિલો ગજકર્ણકઃ ॥ લંબોદરશ્ચ વિકટોવિદ્રનાશો વિનાજયઃ ॥૧॥ ધૂમ્રકેતુર્ગણાધ્યક્ષો બાલચંદ્રો ગજાનનઃ દ્વાદશૈતાનિ વામાનિ યઃ પઠેચ્છૃણુયાદપિ ॥૨॥ વિદ્યા-રમે વિવાહે ચ પ્રવેશે નિર્ણમેતથા ॥ સંગ્રામે સંકટે ચપ વિદ્યસ્ય ન જાયતે ॥૩॥ શુક્લાંવરધરં દેવં શાશિવર્ણં ચતુર્ભુજ ॥ પ્રસન્ન વદનં ધ્યાયેત્સર્વવિદ્વોષશાંતયે ॥ ૪ ॥ અમોક્ષિતાર્થસિદ્ધયર્થ

पुजितो यः सुरासुरैः ॥ सर्वविघ्नहरस्तस्मै गणाधिपतये नमः ॥
 ॥५॥ चक्रतुंड महाकाय सूर्यकोटिसमप्रभं ॥ निर्विघ्नं कुरु मे देव
 सर्वकार्येषु सिद्धिदः ॥६॥ सर्वमंगलमांगल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ॥
 शरण्ये त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोस्तु ते ॥७॥ लाभस्तेषां जय-
 स्तेषां कुरुतेषां पराजयः ॥ येषां भिन्दीवश्यामो हृदयस्थो जना-
 र्दनः ॥८॥ सर्वेष्वारंभकार्येषु त्र्यम्बकभूषणेश्वराः ॥ देवा दिशंतु
 नः सिद्धिं ब्रह्मेशानजनार्दनाः

पूजने विधि.

अत्राद्य महामांगल्यफलप्रदे मासोत्तमे मासे अमुकमासे
 अमुकपक्षे अमुकतिथौ अमुकवासरे अमुकनक्षत्रे ॥ मनसकल
 दुरितोपशमन सर्वापच्छानिपूर्वकसकलमनोरथसिद्धयर्थं यथा-
 न्मपादितसाम्या गणेश गौरिवरुणब्रह्मादिविष्णु रुद्रलक्ष्मीसूर्या-
 दिनवग्रहदेवतेन्द्राद्यष्टलोकपाल देवता पुजनपुर्ध्वकमंगीकृत श्री-
 सत्यनारायणपुजन तथा तत्कथाश्रवणमहं करिष्ये ॥ तदंगी-
 भूतमासनादिकलशाराधनं च करिष्ये ॥ अथ लक्ष्मीने हाथभांतुं
 न्गण पृथ्वीपर भक्तुं मंदिरं यद्य रत्ना पथी यजमाने ये हाथ जोडीने
 पृथ्वी देवीनी आराधना करवी देः पृथिवित्वया धृतालोका देवित्वं
 विष्णुना धृता ॥ त्वंच धारयमां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥
 आ मंत्रं लक्ष्मीने पोताना आसनपर पाणी छांटवुं तथा आसपासनी
 भूमिपर पणु पाणी छांटवुं. ते पथी हाथमां योआ बधने नीयेने।
 मंत्रं लक्ष्मीनां लक्ष्मीनां ते योआ यार दिशाओमां नापवा.

अपसर्पन्तु ते भूता ये भुता भुमिसंस्थिता ॥ ये भुता-
 विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥ १ ॥

गणपती पूजन.

पथी तेमां दक्षिणा नंभायवी. पथी ते कण्ठमांथी थोतुं पाणी
 पांयपात्रमां देवुं अने हाथमां न्गण बधने गणपतिनी पूज करवी.
 योआनी दे बडनी दगलीपर अथ तांभुज उपर गणपतिनी मुर्ति दे

सोपारीने पधराववी. रम्यं सुशोभनं दिव्यं सर्वसौख्यकरं शुभम् ॥
आसन च मया दत्तं गृहाण परमेश्वर ॥ गणपतीना समीप आ-
सनार्थे पुष्प अर्पणु करवां. श्रीसिद्धसहितमहागणपतयेनमः
पादयोः पाद्यं हस्तयोरर्घ्यं च समर्पयामि ॥ गणपति देवने पाद्य तथा
अर्घ्य अर्पणु करवा. स्नान कराव्या पक्षी नवभिस्तनुभिर्युक्तं त्रिगुण
देवतामय ॥ उपवीत मया दत्तं गृहाण परमेश्वर ॥ उपवीत पडे-
रावतुं. श्रीखंडं चंदनं दिव्यं गंधाढ्यं सुमनोहरम् । विलेपनं सुर-
श्रेष्ठ चंदनं प्रतिगृह्यताम् । अंदन यडावतुं. अक्षताश्च सुरश्रेष्ठाः कुकु-
माक्ताः शुशोभिताः । मया निवेदिता भक्त्वा गृहाण परमेश्वर ।
अक्षत यडाववा. माल्यादीनि सुगंधीनि मालत्यादीनि च प्रभो ॥
मया हतानि पूजार्थं पुष्पाणि प्रतिगृह्यताम् । पुष्पे यडाववां. दुर्वा-
कुरान्सहरितानभृतानमङ्गलप्रदान् । आनीतांस्तव पूमार्थं गृहाण
गणनायक । दूर्वा यडाववी. हरिद्राकुंकुमं चैव सिंदूराधि समान्वि-
नम् । सोभाग्य द्रव्यसयूतं गृहाण परमेश्वर ॥ सौभाग्य द्रव्य यडाववां.

वनस्पतिस्तोद्धृतो गंधव्यो गंध उत्तमः आध्रयः सर्वदेवानां
धूपोयं प्रतिगृह्यताम् । धुप करवा. साज्य वर्तिसंयुक्तं वन्हिना यो-
जितं मया । दीवं गृहाण देवेश त्रैलोक्यतिमिरायह दीवापर पुष्प
यडाववां. शर्कराखंडस्वाद्यानि दधिक्षीरवृतानि च ॥ आहारं
भक्षभोज्यं च नैवेद्यं प्रतिगृह्यताम् ॥ नैवेद्य धरतुं. पुष्पीफलं अहा-
दिव्यं नागदल्लीदलेयुतम् ॥ फलादि चूर्णसंयुक्तांबूलप्रतिगृह्य-
ताम् ॥ पान, सोपारी विगेरे अर्पणु करवां.

इदं फलं मया देव स्थापितं पुरतस्त्व ॥ तेन मे सुफला-
वाप्तिभवेज्जन्मनिजन्मनि । श्रीक्ष्ण अर्पणु करतुं. हिरण्यगर्भगर्भस्य
हैयवाजं विभावसो अनंतपुष्पफलदतमः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥
गणपतिना सन्मुख दक्षिण धरवी.

કર્પુરકં મહારાજ રસોદ્ભુતં ચ દીપકમઃ । મંગલાર્થમહીપાલ
સંગૃહાણ ગણેશ્વર । આરતી કરવી. યાનિ કાનિ ચ પાપાનિ
ગણપતિની પ્રદક્ષિણા કરવી અને પછી ત્વાં વિઘ્નશત્રુ દલનેતિ ચ
સુદરેતિ ભક્તપ્રિયેતિ વરદેતિ સુખપ્રદેતિ । વિઠયાત્તદેત્યધરેતિ
ચ પે સ્તુવન્તિ તમ્યો ગણેશ વરદો મય નિત્યમેવ ॥ પુષ્પો
ગણપતિના ચરણમાં અર્પણ કરી મસ્તક નમાવીને પ્રણામ કરવા.

અભિષેક કળશનું પૂજન

તે પછી યજમાને પોતાની સન્મુખ ચોખ્ખાની ઢગલી કરી તેના
ઉપર તાંખાનો કળશ સ્થાપન કરીને હૈયરુષ્યાદિ સ મ્મંતં તામ્રજં
સુહૃદનવાકલશંધૌતફલમાશં છિદ્રવર્ણવિવર્જિતમઃ । કળશની પ્રા-
ર્થના કરવી. જીવનં સર્વજીવાનાં પાવનં પાવનાત્મકમ્ ॥ વિજં-
સર્વૌષધિનાં ચ તજ્જલંપુરવામ્યહમઃ કળશમાં પાણી ભરવું. સુત્રં
કાર્પાસસંભૂત વ્રજ્જળા નિર્મિતં પુરા । યેન વદ્ધં જગત્સર્વં વેદનં
કલશસ્ય ચ । કળશને કઠે સૂત્ર વીટવું. દેવેભ્યઃ પુરતોજાતાદેવે-
ભ્યસ્ત્રિયુગં પુરા શતં તનુ ચ યાવમ્બુજીવનં જીવનાયચ ॥ કળશમાં
સર્વૌષધિ નાંખવી. દુર્વેદ્યમૃતસંપન્ને શતમૂલશતાંકુરે । શતપાતક-
સંહર્ત્રી શતમાયુષ્યવર્ધનિ । પાણીના કળશમાં દુર્વા નાંખવી. અશ્વ-
ત્થોદુરબરપ્લક્ષચતન્યપ્રોધપલ્લવવાઃ પંચમંગાદિત્રિપ્રોક્તાઃ સર્વકર્મસુ
શોભનાઃ ॥ વિવિધ પુષ્પસંજાતદેવાનાં પ્રોતિવર્ધનમ્ઃ ક્ષિપ્તં ય-
ત્કાર્યસંભુતં કલશે નિક્ષિપામ્યહમઃ પાંચપક્ષવો તથા પુષ્પો કળશમાં
નાંખવાં. ધાન્યૌષધિમનુષ્યાણાં જીવનપરમસ્મૃતમ્ઃ ક્ષિપ્તં યત્કાર્ય-
સંભુતં કલશે પ્રિક્ષિપામ્યહમ્ । કળશમાં ધાન્ય પ્રક્ષેપ કરેતા. પુગી-
લમિદં દિવ્યં પવિત્રં પાપનાશનમ્ । પુત્ર પૌત્રાદિકફલં કલશે
નિક્ષિપામ્યહમ્ । કળશમાં સાપારી નાંખવી. હિરણ્યાગર્ભે કળશમાં
દક્ષિણાર્થે સુપણ્ અથવા તેા રૂપાનાણું નાંખવું. કનકં કુલિશં નિલં
પદ્મરાગચ મૌક્તિકાં યતાનિ પંચ રત્નાનિ કલશે નિક્ષિપામ્યહમ
પાંચ રત્નો અને તેને અભાવે રૂપાનાણું યથાશક્તિ નાંખવું. તે પછી

હાથમાં અક્ષત લઇ નમો નમસ્તે સ્ફટિક પ્રભાય સુશ્વેતહારાય
 સુમંગલાય । સુપાશહસ્તાય જ્ઞવાલનાય જલાશ્વિનાયાય નમો
 નમસ્તે । વરુણમાધાદ્યામિ હાથમાંના અક્ષતો કળશ ઉપર ઊંટવા તે
 પછી વરુણાય નમઃ એમ બોલી ચંદન, પુષ્પ ધુપ, દીપ, નૈવેદ્ય, ફલ,
 મુખવાસ. તાંબુલ દક્ષિણા વગેરે વરુણ દેવની પાસે તે પદાર્થોનાં નામની
 સાથે સમર્પણામિ એમ કહીને મુકવાં. છેવટે બનયા પૂજયા સાંગઃ
 સપરિવારો વરુણદેવઃ પ્રીયતામ્ એમ કહીને હાથમાંનું પાણી જમી-
 ન પર મુકવું. તે પછી કંકુથી હાથ ખરડી કસશ ઉપર નાળાયેર મૂળને
 તે કળશ હાથવડે જમણા ખલા તરફ ઓલી રાખવો. યજ્ઞમાને તે કળશ
 હાથમાં રાખતી વખતે ઉભડક થઇ પૃથ્વીપર ધુંટણ ટેકવીને બેસવું અને
 પોતાના પુરોહિતના તરફ બોધને કહેવું કે મોબ્રાહ્મણાઃ મહ્યં સુકુટેચિને
 મહાજનાન્નામસ્કુર્વાણાય આશીર્વાચનમ પ્રેક્ષમાણાય અસ્ય ક-
 મ્મણઃ પુણ્યાહં ભવન્તો બૂવન્તુ એટલે પુરોહિતે તેના ઉત્તરમાં ત્રણવાર
 કહેવું કે પુણ્યાહં પુણ્યાહં પુણ્યાહં ફરીને યજ્ઞમાને કહેવું કે મો બ્રા-
 હ્મણાઃ મહ્યં સં અસ્ય કર્મણઃ કલ્યાણ ભવંતો બૂવન્તુ એટલે પુરો-
 હિતે કલ્યાણમ્ એ પદ ત્રણવાર બોલવું ફરીને યજ્ઞમાને કહેવું કે મો
 બ્રાહ્મણાઃ મહ્યં સં અસ્ય કર્મણઃ ઋદ્ધિ ભવંતો બૂવન્તુ એટલે
 પુરોહિતે કર્મ ઋધ્યાતામ્ એમ ત્રણવાર કહેવું. ફરીને યજ્ઞમાને કહેવું
 બ્રાહ્મણઃ મહ્યં સં અસ્ય કર્મણઃ સ્વસ્તિ ભવતી બૂવન્તુ એટલે પુરો-
 હિતે સ્વસ્તિ એમ ત્રણવાર કહેવું. ફરીને યજ્ઞમાને કહેવું કે મો બ્રા-
 હ્મણાઃ અસ્ય કર્મણઃ શ્રીસરસ્વતિ ભવંતો બૂવન્તુ એટલે પુરોહિતે
 અસ્તુ શ્રીઃ એમ ત્રણવાર બોલવું.

પછી પુરોહિતે યજ્ઞમાન અને યજ્ઞમાન પત્નીને પેલા મંગળ
 કળશના જળવડે અભિષેક કરવો અને તે વખતે યજ્ઞમાન પત્નીને
 યજ્ઞમાને કાબે પડખે બસાડવી અને નીચેના મંત્રોથી કળશમાંના
 પાણીવડે યજ્ઞમાન અને યજ્ઞમાનની પત્નીપર જળનો અભિષેક કરવો.
 મગં તે વરુણો રાજા મગં સૂયા દિવાકરઃ ॥ મગમોદ્રશ્ચ વાયુશ્ચ
 મગં સત્તર્વયો દધૌ ॥ યન્ને કેશોપુ દૌર્માયં સોમન્તે યચ મૂર્ધનિ
 લલાટે કર્ણયોરક્ષ્ણેરાપો નિષ્પન્નન્તુ તે સદા ॥

શ્રી સત્યનારાયણનો પૂજન વિધિ.

પૂજમાને હાથમાં જલ લઈ અઘ્રાદન્યાદિ પુર્વની પેઠે બોલીને
 અસ્યામુર્તેઃ ંગપ્રત્યંગસવિસમુત્પન્નઆતપાગ્નિસંયોગજાનિતદોષ-
 પરિહારાર્થે અન્યુત્તારણમહં કરિષ્યે । એ રીતે સંકલ્પ કરી મુર્તિને
 ઘી લગાડીને તેની ઉપર પાણીની ધારા કરવી, લક્ષ્મીનારાયણની મુર્તિને
 હાથમાં લઈ માં ત્રીં ક્લીં ચં રં લં વં શં હં ળં ક્ષં હં સંઃ સોહં ॥ આ
 મુર્તિ માં પ્રાણુ આવા! આં હ્રીં હંસ સોહં ॥ આમાં જીવનો સંચાર થાવ!
 આં હ્રીં હંમ સોહં । એમ કહીને આમાં સર્વ ઈંદ્રિયો વાસો થાવ ! એમ
 કહેતું તે પછી 'શ્રીસાંતાકાર' એ મંત્ર કરીને શ્રી લક્ષ્મીનારાયણનું
 ધ્યાન કરવું. અને નીચેના મંત્રથી આવાહન કરવું-આવાહને ત્યાં
 ગરુડોપરિસ્થિતં રમાર્દ્રદેહં સુરરાજવંદિતમ્ ॥ કસાંતક ચક્ર-
 ગદાઞ્જહસ્તં મજામિદેવં વસુદેવસૂનુમ એ મંત્ર નારાયણનું આવા-
 હન કરવું. સિંહાસને રત્નમયે સુદૈવ હેમામયોતાંશોમમાને । કૃપા-
 નિધે કેશવ વિશ્વમુર્તે સ્થિરોભવસ્મિનામમ યજ્ઞાસિદ્ધયૈ ॥ એ
 મંત્ર ભણીને આસન તથા પાદ અર્પણ કરવાં. સુવર્ણપાત્ર યમુનાજલં
 ચ ગંધાક્ષતૈપુણ્યતમશ્ચક્ષેતત્ ॥ મયાનિતં પાદ્યમિદં ગૃહાણ મો
 જાનકોનાથ નમોનમસ્તે ॥ એ મંત્ર ભણીને પાદ અર્પણ કરવું.
 સુનિમલં જન્દુપદાબ્દિનિમતં ગંધાદિયુક્ત મહદ્મુ ચ ॥ નિવેદતં
 વિશ્વગુરો તવાયં ગૃહાણદ્યધૈ મગચન્નમસ્તે ॥ આ મંત્ર ભણીને
 અર્ધ અર્પણ કરવો. મો પુણ્યકીર્તેશ્વર વિશ્વચાહો વ્રહ્માદિભિઃ
 પુજિતપાદપદ્મ । ગૃહાણ દેવેશ મયા નિવેદિતમાચમ્યતાં વિશ્વ-
 વિનોદ વિષ્ણો એ મંત્ર ભણીને આચમન આપવું.

તે પછી સુસ્વાદુનાનિરુચ્યેન ગવ્યેન પયસા વિમો ॥ સ્ના-
 ન્યં તે મહા ભક્ત્યા ગૃહાણ પુરુષોત્તમ । આ મંત્ર ભણીને દુધથી
 સ્નાન કરાવવું પછી શુદ્ધ જળથી સ્નાન કરાવવું. ચંદ્રમંડલસંકાશં
 સર્વદેવપ્રિયં દધિ સ્નાપનાર્થં મયા દસં પ્રત્યર્થં પ્રતિગૃહ્યતામ્ ।
 એ મંત્ર ભણીને દહીથી સ્નાન કરાવવું અને પછી શુદ્ધ જળથી સ્નાન

करावपुं, घृतकंभसमायुक्तं घृतयाने घृतप्रिये ॥ घृताभूक घृत-
दासाति घृतं स्नानाय गृह्यताम् ॥ आ भंत्र लक्ष्मीने धीथी स्नान
करावीने पछी शुद्ध जणथी स्नान करावपुं. मधुरूपो वसंतस्त्वं त्वमेव
सर्वदा॥विमा मधुसुदनंसप्रोत्तै मधुस्नानाय गृह्यताम् ॥ ऐ भंत्र
लक्ष्मीने मधथी स्नान करावी पछी शुद्ध जणथी स्नान करावपुं. शर्क-
राघृतसंयुक्तं॥ऐ भंत्र लक्ष्मीने शर्कराथी स्नान करावपुं. अने पछी शुद्ध
जळथी स्नान करावपुं. ते पछी श्रीलक्ष्मीनारायणु ७पर पुश सुकतथी
अथवा तो विण्णु सुकतथी जणवडे अलिपेक करवा अलिपेक कर्वा पछी
वेदसुक्त समायुक्ते यशसाण समन्वितो सर्ववर्गप्रदेव वाससी
प्रतिगृह्यताम्॥ ऐ भंत्र लक्ष्मीने श्रीलक्ष्मीनारायणुने वस्त्र पढेराववां
ब्रह्माविष्णुमहेश्वरनिर्मितं ब्रह्मसुब्रह्मयशोपधितदानेनप्रीयतां
कमलापतिः॥ आ भंत्र लक्ष्मीने यशोपवीत पढेरावपुं. श्रीखंडचंदन
दीव्यं गंदाढ्यसुमनोहरं ॥ विलेपनं सुरश्रेष्ठ चंदन प्रतिगृह्यताम्
ऐ भंत्र लक्ष्मीने यदन यढावपुं. हरिद्रारंजिता देवी परसौभाग्यदा-
यिनी अतस्त्वां पुजयिष्यामि गृहीणपरमेश्वरी ॥ ऐ भंत्र लक्ष्मीने
लक्ष्मीने हरिद्रा यढावपी.कुंकुमं कामद दिव्यं कामनाकामसंभवम्
कुंकुमेनार्चितो देवि गृहाण परमेश्वरी ॥ ऐ भंत्रवडे कुंकुम यढावपुं.
अक्षताश्च सुरश्रेष्ठाः कुंकुमाकाः सुशोभिता । मया निवेदिता
भक्त्या गृहाण परमेश्वरः॥ऐ भंत्र लक्ष्मीने अक्षत यढाववां मल्लिकादि
सुगंधीने मालत्यादानि वै प्रभो । मयाहतानि पुजार्थं पुष्पाणि
प्रतिगृह्यताम् ॥ ऐ भंत्र लक्ष्मीने श्रीसत्यनारायणुने पुष्पो यढाववां. ते
पछी विण्णुना यद्धस्त्रनामवडे श्रीनारायणु ७पर ऐक लण्णर तुलसीदल
यढाववां. तुलसीदल यढाव्या पछी वनस्पतिरसादभुतो गंधाढ्यो
गंधउत्तमः । आर्घ्यं सर्वदेवानां धूपार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥ ऐ भंत्र
वडे धूप करवो. साज्यं च वतिसंयुक्तं वह्निना योजितं मया॥ दिपं
गृहाणदेवेश त्रैलोक्यनिमिरापहम् ॥ऐ भंत्र लक्ष्मीने दीपक अर्पणु
करवो.घृतपक्व दधिप्यानं पासायं च सशर्करा॥क.दलीदुग्धसंयुक्तं

નૈવેદ્યં પ્રતિગૃહ્યતામ્ । એ મંત્ર વડે શીરાનું તથા ફળનું નૈવેદ્ય અર્પણ કરવું.
 તે પછી હાથ અને મુખ પ્રક્ષાલન કરાવીને નીચેના મંત્રથી સત્યનારાયણ
 દેવને આચમન કરાવવું. લલંગકર્પુરસંયુતં તાંબુલં સુરપુજિતમ
 પ્રીત્યાં ગૃહાણ દેવેશ મમ સૌખ્યં વિવર્ધય । એ મંત્ર બણીને તાંબુલ
 અર્પણ કરવું. હિરણ્યગર્ભગર્ભસ્થ એ મંત્ર બણીને તેમની સમીપ દક્ષિણ
 મુકવી. इदं फलं मया देव स्थापितं पुरतस्त्वं ॥ तेन मे सुफलावा
 त्तिर्भवेज्जनि जन्मजन्मनी ॥ એ મંત્ર બણીને શ્રીસત્યનારાયણદેવના
 ચરણાવિંદમાં શ્રીફળ અર્પણ કરવું. ચતુર્વિંતસમાયુક્તં ધૃતે ચ સુપુ-
 રિતમ્ ॥ નીરાંજનેન સંતુષ્ટો ભવત્યેવ જગત્પતિઃ । એ મંત્રથી તેમની
 આરતી કરવી તે પછી યાનિ યાનિ ચ પાપાનિ જન્માતર કૃતાનિ ચ
 ॥ તાનિ તાનિ વિનશ્યન્તિ પ્રદક્ષિણપદે પદે ॥ એ મંત્ર બણીનાં
 બણીનાં શ્રીસત્યનારાયણ દેવના પ્રદક્ષિણ કરવી. તે પછી અને હાથમાં
 પુષ્પ લઈને નીચેના મંત્રથી પુષ્પાંજલિ કરવી. વિદ્યાબુદ્ધિધનૈશ્વર્ય-
 પુત્રપૌત્રાદિસંપદઃ ॥ પુષ્પાંજલિપ્રદાનેન દેહિમે હૃષિસતે વરમ્ ॥
 આ રીતે પુષ્પાંજલી થઈ રહ્યા પછી એ હાથ બેડીને નીચે પ્રમાણે
 પ્રાર્થના કરવી—યન્મયા ભક્તિયુક્તેન પત્રં પુષ્પં ફલં જલં । નિવેદિતં
 ચ નૈવેદ્યં તદ્ગૃહાણાનુકંપયા । મંત્રહીનં ક્રિયાહીનં ભક્તિહીનં જના-
 ચના યત્પુજિતં મયા દેવ પરિપુર્ણં તદસ્તુમે । અમોઘં પુટ્ટરીકાક્ષં
 નૃસિંહ દેવ્યસૂદનં હૃષીકેશં જગનાથં વાગીશં વરદાયક । ગુણત્રયં
 ગુણાતીતં ગોવિંદ ગરુડધ્વજં । જનાર્દનં જનાતીતં જાનકીવલ્લભં હ-
 રિમ્ । પ્રણમામિ સદા ભક્ત્યા નારાયણમતઃ પરમ્ ॥ ધર્મમે શિવમે
 વૌરે શત્રુભિઃ પરિપીડિતે । વિસ્તારસ્વ સર્વેષુ તથા નિષ્ઠફલેષુ ચા
 નામાન્યેતાનિ સંક્રિત્યં હૃષિસતં ફલમાપ્નુયાત । સત્યનારાયણદેવં
 વદેહ કામદં પ્રમુ । લોલાયાવિતતં વિશ્વ યેન તસ્મે નમોનમઃ ॥

॥ इति श्रीसत्यनारायण पुजा समाप्तः ॥

अथ श्री सत्यनारायणनी कथा.

अध्याय १ लो.

॥ ऋषय ऊचुः ॥

एकदा नैमिषारण्ये ऋषयः शौनकादयः ॥

पप्रच्छुर्मुनयः सर्वे सूतं पराणिकं खलु ॥१॥

अयोध्यानी सभिषे नैमिशारण्यभां रहेंनारा, अने
भंत्रनेजेनारा, शौनक आदी ऋषीयो, संपूर्ण पुराणो
जानुनारा सुत नामना पुराणिने निचेनो प्रश्न करता
हता.

व्रतेन तपसा किं वा प्राप्यते वाञ्छितं फलम् ॥

सत्सर्वं श्रोतुमिच्छामः कथयस्य महामुने ॥२॥

हे महामुने ! कीयुं वृत्त अथवा तप कर्थाथी वा-

છીત ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. તે શ્રવણ કરવા ઇચ્છા કરીએ
છીએ; માટે આપ અમને કથન કરો.

॥ સુત ઉવાચ ॥

નારદેનૈવ સંપૃષ્ઠો ભગવાન્નમલાપતિઃ ॥

સુરર્ષયે યથૈવાહ તચ્છૃણુધ્વં સમાહિતાઃ ॥૩॥

એવો પ્રશ્ન શ્રવણ કરીને સુત કહેછે, કેાઇ કાળના
વિષે દેવરૂપિ નારદજીએ શ્રીકૃષ્ણજીને વૈકુંઠમાં એવાજ
પ્રશ્ન કર્યો હતો. તેમાં જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને ઉત્તર આ-
પ્યો તેજ હું તમને કહું છું તે તમે સાવધાન થઇને
સાંભળો. ૩

एकदा नारदो योगी परानुग्रहकांक्षया ॥

पर्यटन् विविधैर्लोकान्मर्त्यलोकमुपागतः ॥૪॥

આ પ્રશ્ન શ્રીભગવાને કરતાં પહેલાં શ્રીનારદ
રૂપિ એક વખત મનુષ્યલોકમાં પારકા ઉપર કૃપા ક-
રવી આ હેતુથી આવ્યા. ૪

ततो द्रष्ट्वा जनान्सर्वान्नानाक्लेशसमन्वितान् ॥

નનાયોનિસમુત્પન્નાન્ક્રિશ્યમાનાન્સ્વકર્મભિઃ ॥૫૥॥

અને તે પછી મનુષ્ય લોકોમાંના અનેક માણસ
નાના પ્રકારના કલેશ અનેક યોનીમાં જન્મ આદી
ધણા પ્રકારનાં દુઃખો ભોગવે છે અને યોતાના કર્મે
કરીને કલેશ પામે છે એવું જોઈને. ૫

કેનોપાયેન ચૈતેષાં દુઃખનાશો ભવેદ્ ધ્રુવમ્ ॥

इति संचित्य मनसा विष्णुलोकं गतस्तदा ॥६॥

“ક્રાંતો ઉપાય કર્યાથી આ સર્વ મનુષ્યનાં દુઃખ-
કલેશ દૂર થાય, એવો વિચાર મનમાં લાવી નારદૃષિ
ફરતા ફરતા વિષ્ણુલોકમાં ગયા. ૬

तत्र नारायणं देवं शुक्लवर्णं चतुर्भुजम् ॥

शंखचक्रगदापद्मवनमाला विभूषितम् ॥७॥

વૈકુંઠમાં નારદજી ગયા અને ત્યાં શુક્લવર્ણ, ચ-
તુર્ભુજ અને દરેક હાથમાં શંખ, ચક્ર, ગદા પદ્મધારણ
કરેલાં છે, પગ સુધી લટકનારી અને શોભા આપનારી
વનમાલા કંઠમાં છે. ૭

दद्यात्तं देवदेवेशं स्तोतुं समुपचक्रमे ॥

॥ શ્રી નારદ ઉવાચ ॥

નમો વાઙ્મનસાતીતરુપાયાનંતશક્તયે ॥૮॥

એવા સર્વોત્તમ શ્રીનારાયણદેવ (ભગવાન)ને જોઈ નારદૃષીએ તેમની સ્તુતી વંદના કરવા સાડ આરંભ કર્યો નારદજી કહે છે વાણી અને મન એથી પણ અતીત એવા અનંત શક્તિરૂપને નમસ્કાર કર છું ૮

આદિમધ્યાંતહીનાય નિર્ગુણાય ગુણાત્મને ॥

સર્વેષામાદિભૂતાય મક્તાનામાર્તિનાશિને ॥૯॥

તમે આદિ મધ્ય અને અંત આ ત્રણ વગર નિરગુણ છતાં ભક્તોની પીડા મટાડવાને સગુણ થવાને આપ સર્વથી પહેલા છો અને ભક્તોનાં દુઃખ દુર કરો છો.

શ્રુત્વા સ્તોત્રં તતો વિષ્ણુર્નારદં પ્રત્યભાષત ॥

કિમર્થમાગતોઽસિ ત્વં કિં તે મનસિ વર્તતે ॥૧૦॥

આ પ્રમાણે નારદજીએ કરેલી સ્તુતિ સાંભળીને શ્રી ભગવાન વિષ્ણુ નારદજીને કહે છે. “હે નારદૃષિ ! તમે શો હેતુ મનમાં રાખી અહીં આવ્યા છો.” ૧૦

કથયસ્ય મહાભાગ તત્સર્વં કથયामિ તે ॥

॥ નારદ ઉવાચ ॥

મર્ત્યલોકે જનાઃ સર્વે નાનાલેશસમન્વિતાઃ ॥

નાનાયોનીસમુત્પન્નાઃ પચ્યંતે પાપકર્મભિઃ ॥૧૧॥

“તમારા મનમાં જે કોઈ હેતુ હોય તે મને કહો, તેનો ઉત્તર હું તમને કહીશ શ્રી નારદજી બોલ્યા. “હે પ્રભુ ! મનુષ્યલોકમાં સર્વ જન અનેક કલેશ થકી યુક્ત એવા અનેક યોનિમાં ઉત્પન્ન થઈને પાપકર્મથી રચી પચી રહેલાં છે.” ૧૧

તત્કથં શમયેન્નાથ લઘૂપાયેન તદ્દદ ॥

શ્રોતુમિચ્છામિ તત્સર્વં કૃપાસ્તિ યદિ તે મયિ ॥૧૨॥

“માટે તે જનોનાં દુઃખ હું પ્રભુ ! જે કોઈ સહેજ-શાળ ઉપાયેથી શાંત થાય એવો ઇલાજ આપની કૃપા મારા ઉપર હોય તો આપની પાસેથી શ્રવણ કરવાની હું ઇચ્છા રાખું છું.”

॥ શ્રી ભગવાનુવાચ ॥

સાધુ પૃષ્ઠં વત્સ લોકાનુગ્રકાંક્ષયા ॥

યત્કૃત્વા મુચ્યતે મોહાત્તચ્છુણ્વ વદામિ તો ॥૧૩॥

એવું નારદજી રૂપીનું ભાષણ સાંભળી શ્રીભગવાન કહે છે. “હે શ્રેષ્ઠ નારદજી ! તમે ઘણી સારી વાત

મને પુછી. લોકો ઉપર કૃપા કરવી એવી તમારી ઈચ્છા છે. તો જે વ્રત કર્યાથી તમોએ કહેલી બધી પીડા રૂપી મોહમાંથી તે લોકો મુક્ત થશે એવા ઉપાય કહું છું સાંભળો. ૧૩

વ્રતમસ્તિ મહત્પુણ્યં સ્વર્ગે મત્યે ચ દુર્લભમ્ ॥

તવ સ્નેહાન્મયા વત્સ પ્રકાશઃ ક્રિયતેઽધુના ॥૧૪॥

હે પુત્ર ! બધું પુણ્ય આપવાવાળું મનુષ્યલોકમાં અને સ્વર્ગમાં પણ દુર્લભ એવું વ્રત છે તે તમારી સાથે સ્નેહભાવ હોવાથી હમણાં કહું છું ૧૪

સત્યનારાયણસ્યૈવં વ્રતં સમ્યગ્વિધાનતઃ ॥

કૃત્વા સદ્યઃ સુખં ભુક્ત્વા પરત્ર મોક્ષમાપ્નુયાત્ ॥૧૫॥

“ સત્યનારાયણ દેવનું વ્રત ઉત્તમ પ્રકારે અને વિધિયુક્ત કર્યાથી માણસ તત્કાલ સુખ પામશે અને દેહછુટ્યા પછી પણ પરલોકમાં મોક્ષ પામશે.” ૧૫

તચ્છૃત્વા ભગવદ્વાક્યં નારદો મુનિરબ્રવીત્ ॥

॥ નારદ ઉવાચ ॥

કિં ફલં કિં વિધાનં ચ કૃતં કેનૈવ તદ્ વ્રતમ્ ॥૧૬॥

આ પ્રકારનું ઇશ્વરનું વાક્ય સાંભળીને નારદઋષી
પુછે છે કે. “ તે વ્રત કર્યાથી શું ફળ થશે અને તેનું
વિધાન કેવું અને પૂર્વે આ વ્રત કોણે કરેલું ! ” ૧૬
તત્સર્વં વિસ્તાદ્ બ્રૂહિ કદા કાર્યં હિ તદ્ વ્રતમ્ ॥

॥ નારદ ઉવાચ ॥

દુઃસ્વશોકાદિશમનં ધનધાન્યપ્રવર્ધનમ્ ॥૧૭॥

‘ વિગેરે સંવિસ્તર હકીકત ને વ્રત ક્યારે કરવું ?
તે કહેા.’ એવો નારદજીનો ફરીથી પ્રશ્ન સાંભળીને શ્રી
ભગવાન કહે છે “ હે નારદજી ! આ સત્યનારાયણનું વ્રત
દુઃખ શોક વિગેરેને મટાડવાવાળું અને ધાન્યને વધાર-
વાવાળું એવું ધણુંજ ઉત્તમ ફળ આપવાવાળું છે. ” ૧૭

સૌભાગ્યસંતતિકરં સર્વત્ર વિજયપ્રદમ્ ॥

યસ્મિન્કસ્મિન્દિને મર્ત્યો ભક્તિશ્રદ્ધાસમન્વિતઃ ॥૧૮॥

આ વ્રત સ્ત્રીઓને સંપત્તી અને સૌભાગ્ય પ્રાપ્તી
કરાવાવાળું એવું છે; તેમજ પુરૂષોને પણ વિજયવાળું
એવું છે; અને તે દિવસે પુણ્ય શ્રદ્ધાથી. ૧૮

સત્યનારાયણં દેવં યજેન્નિશામુસ્વે ॥

બ્રહ્માણૈર્બાધવૈશ્ચૈવ સહિતો ધર્મતત્પરઃ ॥૧૯॥

અપવાસી રહીને સત્યનારાયણ દેવનું સાયંકાલની
વખતે બ્રાહ્મણ અને પોતાના સગાવહાલા ઇષ્ટમિત્રને
બોલાવી પુજન કરવું. ૧૯

नैवेद्यं भक्तितो दद्योऽपि सपादं भक्षमुत्तम ॥

रभांफलं धृतं क्षीरं गोधूमस्य च चूर्णकम् ॥ ૨૦ ॥

આ પુજનમાં નૈવેદ્યમાં ઘઉંનો રવો પાંચ ચતુર્થાંશ લઈ
તેમાં કેળાં, ઘી, ખાંડ નાંખી સારો શીરો કરવો. ૨૦

अभावे शालिचूर्णं वा शर्करा गुडं तथा ॥

सपादं सर्वभक्ष्याणि चैकीकृत्य निवेदयेत् ॥ ૨૧ ॥

પુજન કરવાને ઘઉંનો રવો ન મળે તો ચોખાનો
લોટ લેવો. ખાંડ ન હોય તો ગોળ લેવો પણ બધી
જણસો સવાશેર લેવી. ૨૧

विप्राय दक्षिणा दद्यात्कथां श्रुत्वाजनैः सह ॥

ततश्च बंधुभिः सार्धं विप्रांश्च प्रतिभोजयत् ॥ ૨૨ ॥

પછી પોતાની શક્તી પ્રમાણે બ્રાહ્મણોને દક્ષણા
આપવી અને શ્રીસત્યનારાયણ વૃત કથા પોતાનાં સગાં-
વહાલાં ઇષ્ટમિત્ર સાથે શ્રવણ કરવી તે પછી પોતાના
સગાંવહાલાં તથા બ્રાહ્મણો સાથે ભોજન કરવું. ૨૨

સપાદં મક્ષયેદ્ભક્ત્યા નૃત્યગીતાદિકં ચરેત્ ॥

તતશ્ચ સ્વગૃહં ગચ્છેત્સત્યનારાયણં સ્મરન્ ॥૨૩॥

અને ભક્તિએ કરી શ્રી સત્યનારાયણ આમળ
નૃત્ય તથા ગાયન કરવું એવી રીતે નદીના તીર ઉપર
અથવા દેવાલયમાં એવું વ્રત કરીને શ્રી સત્યનારાયણ
ભગવાનનું સ્મરણ કરતે કરતે પોતાના ગૃહે જવું. ૨૩

एवं कृते मनुष्याणां वांछासिद्धिर्भवेद् ब्रुवम् ॥

विशेषतः कलियुगे लघूप्रायोऽस्ति भूतले ॥૨૪॥

આ રીતે આ વ્રત ભક્તિથી જે માણસ કરશે તેની
મનકામના સિદ્ધ થશે આ ઘણું કરીને કલિયુગમાં
અનેક તરેફથી પીડા થકી પીડિત એવા લોકોને આ
સહેલા ઉપાયથી આ મોટા દુઃખમાંથી મુક્ત થવા સાડ
ઘણોજ નહાનો આ મનુષ્ય લોકમાં ઇલાજ છે. ૨૪

इति श्रीस्कंदपुराणे रेवाखंडे सत्यनारायण कथायां

प्रथमोऽध्यायः ॥૧॥

અધ્યાય ૨ જો.

॥ સૂત ડવાચ ॥

અથાન્તસંપ્રવક્ષ્યામિ કૃત્તં યેન પુરા દ્વિજ ॥

કશ્ચિત્કાશીપરે મ્યે હ્યા સીદ્ધિપ્રોઽતિનિધનઃ ॥૧॥

સુતજી કહે છે. ખીલું એક કહું છું કે પૂર્વે રમ-
ણીય એવા કાશીક્ષેત્રના વિષે રહેનારો એક બ્રાહ્મણ
અત્યંત નિર્ધન હતો. ૧

શુત્તદમ્યા વ્યાકુલો ભૂત્વા નિત્યં બામ્રમ ભૂતલે ॥

દુઃખિતં બ્રાહ્મણં દષ્ટ્વામગવાન્બ્રાહ્મણપ્રિયઃ ॥૨॥

તે દરરોજ ભુખે અને તરસે પીડાએલો આકુલવ્યા-
કુલ થઈ કાશીક્ષેત્રમાં ફરતો. એ અત્યંત દુઃખીત બ્રાહ્મ-
ણને બ્રાહ્મણજેને પ્રિય છે એવા શ્રીભગવાને જોયા. ૨

બુદ્ધબ્રાહ્મણરૂપસ્તં પપ્રચ્છ દ્વિજમાદરાત્ ॥

કિમર્થ ભ્રમસે વિપ્ર મહીં નિત્ય સુદુઃખિતઃ ॥૩॥

અને પોતાનું રૂપ બદલી ઘરડા બ્રાહ્મણનું રૂપ લેઈ
એ દરિદ્ર બ્રાહ્મણને પુછે છે કે “હે બ્રાહ્મણ! અત્યંત દુઃખી-

ત એવો જે તું આ પૃથ્વી ઉપર શા શા રહે છે ? ૩
તત્સર્વં શ્રોતુ મિચ્છામિ કથ્યતાં દ્વિજસત્તમ ॥

॥ બ્રાહ્મણ ઉવાચ ॥

બ્રાહ્મણોઽતિદરિદ્રોઽહં ભિક્ષા વૈભ્રમે મહીમ્ ॥૪॥

“આ ત્હારું વૃત્તાંત સાંભળવા હું ઇચ્છા કરું છું
માટે હે બ્રાહ્મણ શ્રેષ્ઠ ! મને કહે” ત્યારે તે દરિદ્રી બ્રાહ્મણ
કહે છે “હું ગરીબ બ્રાહ્મણ અત્યંત દરિદ્રી છું બેથી
ભીક્ષા માગવા સારૂ પૃથ્વી ઉપર રહું છું ” ૪

ઉપાયં યદિ જાનાસિ કૃપયા કથય પ્રભો ॥

॥ વૃદ્ધ બ્રાહ્મણ ઉવાચ ॥

સત્યનારાયણો વિષ્ણુર્વાંછિતાર્થફલપ્રદઃ ॥૫॥

“હે પ્રભો ભગવાન ! જે મ્હારું દરિદ્ર દુર થાય એવો
કાંઈ ઇલાજ આપ જાણતા હો તો તે કૃપા કરીને મને
કહે” એવું દરિદ્રી બ્રાહ્મણનું ભાષણ સાંભળી વરડો
બ્રાહ્મણ કહે છે કે “હે બ્રાહ્મણ ! સત્યનારાયણ નામના
વિષ્ણુદેને ઇચ્છેલું ફળ કળિયુગના વિષે પુજન કર્યા
થકી આપનારા એવા પ્રત્યક્ષ છે.” ૨

તસ્ય ત્વં પૂજનં વિપ્ર કુરુષ્વ વ્રતમુત્તમમ્ ॥
 યત્કૃત્વા સર્વદુઃસ્વેભ્યો મુક્તો ભવતિ માનવઃ ॥૬૫॥

શ્રી સત્યનારાયણ કહે છે કે “હે બ્રાહ્મણ તું એ સત્યદેવનું વૃત અને પુજન સારી રીતે કર કે જે કયા થકી માણસ સર્વ દુઃખથી મુક્ત થાય છે.” ૬

વિધાન ચ વૃતસ્યાપિ વિપ્રાયામાણ્ય યત્નતઃ॥
 સત્યનારાયણો વૃદ્ધમ્તૈત્રવાં પરવીયત ॥૭॥

પછી દરિદ્રી બ્રાહ્મણને રૂપ બ્રહ્મનારા ધરણ બ્રાહ્મણે વૃતનું સર્વવિધાન કહ્યું અને પોતે અંતરધ્યાન થયા ૭
 તદ્વ્રતં સંકરિષ્યામિ યદુક્તં બ્રાહ્મણેન વૈ ॥
 इति संवित्य विप्रोऽसौ रात्रौ निद्रान् लब्धवान् ॥૮॥

“એ ધરણ બ્રાહ્મણે કહેલું વ્રત હું ક્યારે કરીશ એવી ઉતકંઠાથી એ દરિદ્રી બ્રાહ્મણને તે વખતથી તે આખી રાત્રીમાં ઉંઘ આવી નહીં.” ૮

ततः प्रातः समुत्थाय सत्यनारायणव्रतम् ॥
 करिष्य इति संकल्प्य भिक्षार्थमगमद्द्विज ॥ ९ ॥

પછી બીજે દિવસે સુર્યઉદય થયો ત્યારે હરીદ્રી આ-
હ્વાણે “ હું આજ સત્યનારાયણનું વૃત કરીશ એવો
સંકલ્પ કરીને તે હમેશના રીવાજ મુજબ ભીક્ષા મા-
ગવા સાડ ગયો. ૯ ”

તસ્મિન્નેવ દિને વિપ્રઃ પ્રચુરં દ્રવ્યમાપ્તવાન્ ॥

નેનવ બંધુભિઃ સાર્ધં સત્યસ્ય વ્રતમાચરત્ ॥૧૦॥

તે દીવસે હમેશના કરતાં એ આહ્વાણે ઘણું દ્રવ્ય
મળ્યું તે મળતાં વારજ તેજ દીવસે એ હરીદ્રી આહ્વાણે
ચોતાના સગાંસંબંધી ઇષ્ટમાત્ર વિગેરેને બોલાવી તે
સાથે શ્રી સત્યનારાયણનું વૃત કર્યું. ૧૦

સર્વ દુઃખવિનિર્મુક્તઃ સર્વસંપત્સમન્વિતઃ ॥

બમૂવ સ દ્વિજશ્રેષ્ઠો વૃતસ્ય પ્રભાવતઃ ॥૧૧॥

એ આહ્વાણે પૂર્ણ ભક્તિથી શ્રી સત્યનારાયણનું વૃત
તથા પુજન કર્યાથી થોડાજ વખતમાં હરીદ્રી આહ્વાણે
દુઃખ થકી મુક્ત થઈને અગણિત સંપત્તિનો માલેક
થયો. એવો શ્રી સત્યદેવના વૃત પુજનનો આ ક્ષી-

યુગના વિષે તાત્કાલિક અનુભવ થયો તથા થશે એટલું
ઐશ્વર્ય આ શ્રી સત્યદેવના વૃતમાં છે. ૧૧

તનઃપ્રભૃતિ કાલં ચમાસિ માસિ વૃતં કૃતેમ્ ॥

एवं नारायणस्येदं व्रतं कृत्वा द्विजोत्तमः ॥૧૨॥

એવું જાણીને એ બ્રાહ્મણ દરએક મહિનામાં આવ-
નારી પર્વણીને દિવસે વ્રત અને પૂજા શ્રીસત્યનારાયણ
દેવની કરતો. પુણ્યથી એ બ્રાહ્મણ સર્વ પાપથી નિર્મુ-
ક્ત થઈને અત્યંત દુર્લભ મોક્ષપદના વિષે ગયો. ૧૨

सर्व पापाविनिर्मुक्तो दुर्लभं मोक्षमाप्तवान् ॥

व्रतमस्य यदा विप्र पृથिव्यां संકરिष्यति ॥૧૩॥

જે વખતે શ્રી સત્યદેવનું વ્રત તથા પુજન પૃથ્વી
ઉપર કરશે તે તેજ વખતે સર્વ દુઃખો થકા મુક્ત
થશે. ૧૩

तदैव सर्वदुःखं च मनुजस्य विनश्यति ॥

एवं नारायणेनोक्तं नारादाय महात्मने ॥

मया तत्कथितांविप्राः किमन्यत्कथयामि वः ॥૧૪॥

સુતજી શૌનક આદી ઋષિઓને કહે છે કે “ આ

પ્રમાણે શ્રી સત્યનારાયણે એ નારદ રૂપીને કલીયુગના
સેહેના ઉપાયથી વાસના પુરી કરવાવાળું વૃત તથા
પૂજન કહ્યું હવે એ શીવાય બીજું આપ શું શ્રવણ
કરવા ઇચ્છા રાખો છો ”

॥ ઋષય ઉચ્ચ ॥

તસ્માદ્વિપ્રાચ્છૃતં કેન પૃથિવ્યાં ચરિતં મુને ॥
તત્સર્વં શ્રોતુમિચ્છસ્મઃ શ્રદ્ધાસ્મદાકં પ્રજાયતે ॥૧૫॥

એવું સુતજી પુરાણીનું ભાષણ સાંભળીને શૌનક
આદિ રૂપિઓ કહે છે કે “ મુને ! એ બ્રાહ્મણના મુખ-
માંથી એ ચરિત્ર આ પૃથ્વીમાં કેણે શ્રવણ કર્યું. વીગેરે
સર્વ આ વ્રત વિષે હકીકત સાંભળવાની અમોને ઘણી
ઉત્કંઠા ઉત્પન્ન થઈ છે. ” ૧૫

॥ સૂત ઉવાચ ॥

શૃણુધ્વં મુનયઃ સર્વે વ્રતં યેન કૃતં ભુવિ ॥
એકદા સ દ્વિજવરો યથા વિભવવિસ્તરઃ ॥૧૬॥

એવું શૌનક આદિ રૂપિઓનું ભાષણ સાંભળી
સુતજી કહે છે “ હે સર્વ મુનીઓ ! આ વૃત પૃથ્વી

ઉપર એ પછી ડાણે કર્યું એ આપને કહું છું તે સાવ-
ધાન થઈને સાંભળો. ૧૬.

बंधुभि स्वजनैः सार्धं व्रतं कर्तुं समुद्यतः ॥

एतस्मिन्नंतरे काले काष्ठकेता समागमत् ॥૧૭॥

પ્રથમ એક બ્રાહ્મણ એક દિવસના વિષે પોતાની
સંપત્તી પ્રમાણે પોતાનાં સગાવહાલાં ઇષ્ટમીત્ર સાથે શ્રી
સત્યનારાયણ દેવનું વૃત કરવા આરંભ કરે છે એવામાં
એક લાકડાનો ભારો બાંધી માથા ઉપર લઈ વેચનારો
એ ડેકાણે આવ્યો. ૧૭

बहिः काष्ठं च संस्थाप्य विप्रस्य गृहमाययौ ॥

वृष्ण्या पीडीतात्मा च दष्ट्वा विप्र કૃતવ્રતમ્ ॥૧૮॥

તેણે માથા ઉપરનો ભારો હરવાબળ બહાર મુકી
શ્રી સત્યનારાયણ દેવની પૂજા થતી હતી ત્યાં ગયો
અને તે તરસ્યો હતો તો પણ એક ચિન્તથી તેણે બ્રાહ્મણે
કરેલું પૂજન જોયું અને એ વૃતની વીધિ પણ જોઈ. ૧૮

प्रणिपत्य द्विजं प्राह किमिदं क्रियते त्वया ॥

कृत्वे किं फलमाप्नोति विस्ताराद्दद मे प्रभो ॥૧૯॥

અને તે બ્રાહ્મણને ઘણા આદર સત્કારથી નમસ્કાર કરીને બોલ્યો કે “ હે બ્રાહ્મણ શ્રેષ્ઠ આ શું કરો છો અને આવું કર્યાથી શું ફળ થાય છે હે પ્રભુ કૃપા કરીને મને કહેા. ૧૯

॥ વિપ્ર ઉવાચ ॥

સત્યનારાયણસ્યેદં વ્રતં સર્વેષ્વિતપ્રદમ્ ॥

તસ્ય પ્રસાદાન્મે સર્વં ધનધાન્યાદિક મહત્ ॥૨૦॥

બ્રાહ્મણ કહે છે કે ‘ શ્રી સત્યનારાયણ દેવનું સર્વ કામના પુર્ણ કરવાવાળું એવું વૃત્ત કરે છું અને મેં આ વ્રત કર્યું તે ત દિવસથી શ્રી સત્યનારાયણ દેવના પ્રસાદે કરીને મને ધન્ય ધાન્ય આદિ મોટી સંપત્તિ મળેલી છે. ” ૨૦

તસ્માદેતદ્વ્રતં જ્ઞાત્વા કાષ્ઠકતાતિહર્ષિતઃ ॥

પિર્વા જલં પ્રસાદં ચ ભૂક્ત્વા સ નગરં યયૌ ॥૨૧॥

આ પ્રમાણે બ્રાહ્મણના મુખમાંથી શ્રી સત્યદેવનું વ્રત લોકધના ભારાવાળાએ સમજી લઈ અને ઘણુંજ હરખાતો તે બ્રાહ્મણે આપેલો પ્રસાદ ભક્ષણ કરી ખાણી પીધું અને પોતાના ગામ વિષે ગયો. ૨૧

સત્યનારાયણં દેવં મનસા ઇત્યર્ચિતયત્ ॥

કાષ્ઠં વિક્રયતો ગ્રામે પ્રાપ્યતે ચાઘ્યદ્વનમ્ ॥૨૨॥

પછી બીજે દિવસે ભારો વેચવા સારૂ આવતી વખતે સત્યનારાયણ દેવ પાસે ભારાવાળાએ મનમાં સંકલ્પ કર્યો કે આજે આ ભારાની કીંમત શહેરમાંથી મળશે તે ૨૨

તેનૈવ સત્યદેવસ્ય કારિષ્યે વૃત્તભુત્તમમ્ ॥

ઇતિ સંચિત્ય મનસા કાષ્ઠં કૃત્વા તુ મસ્તકે ॥૨૩॥

બીજા કારણે ન ખરચતાં એ પૈસાથી શ્રી સત્યનારાયણ દેવનું વ્રત કરીશ એવો નિશ્ચય કરી ભારો માથે મુકી ચાલતો થયો. ૨૩

જગામ નગરે રમ્ય ધનિનાં યત્ર સંસ્થિતિઃ ॥

તદિને કાષ્ઠમૂલ્ય ચ દ્વિગુણં પ્રાપ્તવાનસૌ ॥૨૪॥

તે એક સુંદર નગરમાં કે જ્યાં શેઠ શાહુકાર લોકો રહેતા હતા તે રસ્તામાં આવ્યો ત્યાં એક શેઠે તેને જે રોજ ભારાની કીંમત મળતી હતી તેથી બમણી આપીને ભારો લીધો. ૨૪

તતઃ પ્રસન્નહૃદયઃ સુપક્વં કદલીફલમ્ ॥

શર્કરા ઘૃતદુગ્ધે ચ ગો ધૂમસ્ય ચ ચૂર્ણકમ્ ॥૨૬॥

ભારાવાળાએ ઝમણી કરીમત મળતાં વારજ ધણે
આનંદ થયો અને પાકેલાં કેળાં, ખાંડ ધી અને ઘઉંનો
રવો વિગેરે પદાર્થ શવાશેરના પ્રમાણમાં લેઈ બીજી
પુળની સામગ્રી વેચાતી લેઈને ઘેર આવ્યો. ૨૫

કૃત્વકત્ર સપાદં ચ ગૃહીત્વા સ્વગૃહં યૈૌ ॥

તતો વંધૂસમાહૂય ચકાર વિધિના વૃત્તમ્ ॥૨૬॥

અને સગાવહાલા ઇષ્ટ મિત્ર તથા બ્રાહ્મણને બોલાવી
મોટા આરંભથી વિધી પૂર્વક આ વ્રત કર્યું. ૨૬

તદવ્રતસ્ય પ્રભાવેણ ધનપુત્રાન્વિતોઽભવત્ ॥

इह लोके सुखं भक्त्वा चांते सत्यपुरं ययौ ॥૨૭॥

મુતજી કહે છે કે પેલો ભારાવાળો એ વ્રત કરવા
થી ધનવાન તથા પુત્રવાન થઈને આ લોકમાં સર્વ મુખ
ભોગવીને શ્રી સત્યપુર એટલે વૈકુંઠના વીશે ગયો. ૨૭

इति सत्यनारायण कथाया द्वितीयोऽध्यायः ॥૨॥

અધ્યાય ૩ જો.

॥ સુત ઉવાચ ॥

પુનરગ્રે પ્રવક્ષ્યામિ શ્રુણુધ્વં મુનિસત્તમાઃ ॥

પુરા ચોલ્કામુખો નામ નૃપશ્રાસીન્મહોપતિ ॥૧॥

સુતજી કહેછે “હે શૈભનકાદિ ઋષિઓ ફરી આપને શ્રીનારાયણદેવની વ્રત કથાનો બીજો ઇતિહાસ કહું છું પૂર્વે ઉલ્કામુખ નામનો રાજપૃથ્વીનું પાલન કરનાર હતો.

જિતેન્દ્રિયઃ સત્યવાદો યયૌ દેવાલયં પ્રતિ ॥

દિને દિને ધનં દેત્વા દ્વિજાન્સંતોષયત્સુવીઃ ॥૨॥

જીતેન્દ્રિય, સત્યવાદી અને દરેક દિવસે મંદિરમાં દર્શને જઈ બ્રાહ્મણોને ઘણું દ્રવ્ય આપી સંતોષ પમાડતો હતો. ૨

માર્યા તસ્ય પ્રમુગ્ધા ચ સરોજયના સતીં ॥

મદ્રશીલા નદીતીરે સત્યસ્ય વૃતમાચરત્ ॥ ૩॥

એ ઉલ્કામુખ રાજાની સ્ત્રી નામે પ્રમુગ્ધા ધણીજ સારા સ્વભાવની કમલમુખી અને સુંદર સતી તે પોતાના સ્વામીના સાથે ભદ્રશીલા નામે નદીના તીરે શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરતી હતી. ૩

एतस्मिन्नन्तरे तत्र साधुरेकः समागतः ॥

वाणिज्यमार्थं बहुधनैरनेकैः परिपूरितः ॥ ४ ॥

એવામાં તે નદીના કાંઠે સાધુ નામે એક વાણીયો
ધણે। ધનવાન અને વેપાર અરથે ઘણું મોતી જવાહીર
વિગેરે ધન લેધને નીકળેલો. ૪

नावं संस्थायांष्य ततीरे जगाम नृपतिं प्रति ॥

दष्ट्वा सवृतिवं भूपं पप्रच्छ विनयान्वितः ॥ ५ ॥

તેણે તે નદીના કાંઠે પોતાનું વહાણ લાવી જ્યાં
રાણીશ્રી પ્રત કરતાં હતાં તેમની પાસે જઈ વિનંતી
પૂર્વક ઘણી નમ્રતાથી પ્રશ્ન કરવા લાગ્યો. ૫

॥ साधु उवाच ॥

कर्मिंद कुरूपे राजन्भक्तियुक्तेन चेतसा ॥

प्रकाशंकुरु तत्सर्वं श्रोतुं मिच्छामि सांप्रतम् ॥ ६ ॥

સાધુ પુછેછે “હે મહારાજ ! આ ઘણીજ ભક્તિની
સાથે એક ચિત્તે આ વખતે શું કરો છો ? એ મને ક-
હેશો એવું ઇચ્છું છું. ” ૬

॥ રાજોવાચ ॥

પૂજનં ક્રિયતે સાધો વિષ્ણોસ્તુલતેજસઃ ॥

વૃતં ચ સ્વજનૈઃ સાધ પુત્રઘાવાસિકામ્યયા ॥૭॥

એવા પ્રકારે સાધુ નામે વેપારીનું ભાષણ સાંભળતાં વાર રાજા ઉદ્ધમુખ કહે છે, “ હે સાધુ વેપારી શ્રી મહાવિષ્ણુ સત્યદેવ કે જેના મહીમાનો પાર ન આવે એવા તેજસ્વી છે તેમનું પુત્ર તથા ધન ધાન્યસંપત્તિ મળે, એ હેતુથી મારા સગાવહાલા ઇષ્ટમીત્ર સાથે વૃત્ત તથા પૂજન કરું છું. ૭

મૂપસ્ય વચનં શ્રુત્વા સાધુઃપ્રોવાચ સાદરમ્ ॥

સર્વ કયય મે રાજન્કરિષ્યેઽહંતદોદિતમ્ ॥૮॥

એવું રાજાનું ભાષણ સાંભળીને સાધુ સોદાગરે ઘણા આદરથી કહ્યું કે “આ વૃત્તનો વિધી મને સવિસ્તર કહો છું નિશ્ચયથી આપના કહ્યા મુજબ આ વૃત્તકરીશ. ૮

મમાપિ સંતતિનાંસ્તિ હ્યેતસ્નાજ્જાયતે ધ્રુવમ્ ॥

તતો નિવૃત્ય વાણિજ્યાત્સાનંદી ગૃહમાગતઃ ॥૯॥

જેમ જે મને પણ સતતિ નથી અને આપના કહ્યા પ્રમાણે આ સત્યદેવનું વૃત્ત કર્યાથી સંતતી થશે માટે હું

વેપાર અર્થે દેશાંતરે ન જતાં ઘેર જાઉં છું" એવું કહી
વેપાર અર્થે જવું છોડી હરખથી પોતાના ઘેર આવ્યો.

માર્યાયૈ કથિતં સર્વં વ્રતં સંતતિદાયકમ્ ॥

તદા વ્રતં કરિષ્યામિ યદા મે સંતતિર્ભવેત્ ॥૧૦॥

અને વૃતનો મહીમા પોતાની સ્ત્રીને કહીને નિશ્ચય
કર્યો કે જે જ્યારે મને સંતતિ થશે ત્યારે હું આ વ્રત
કરીશ. ૧૦.

इति लिलावति प्राह पत्नी साधुः सत्तमः ॥

એવું લીલાવતી નામની પોતાની સ્ત્રીની સાથે
વાણીઆએ કહ્યું.

एकस्मिन्दिवसे तस्य भार्या लिलावति सति ॥

भर्तुयुक्तानंदचिताभवद्धर्मषरामणा ॥

गर्भिणी साभवत्तस्थ भार्या सत्यप्रसादतः ॥૧૧॥

પછી એક દિવસે તેની સ્ત્રી પોતાના ધર્મ પ્રમાણે
ચાલનારી એવી પોતાના સ્વામી સાથે હરખાતી રતુ-
વાળી થયેલી શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદે કરાને ગર્ભવતી
થઈ. ૧૧-૧૨.

દશમે માસિ વૈ તસ્યાઃ કન્યારત્નમજાયત ॥

દિને દિને સા વૃદ્ધે શુકલપદ્મે યથા શશી ॥૧૩॥

તેને દસમે મહિને રત્ન જેવી એક કન્યા થઈ ને
જે પ્રમાણે ચંદ્રમા શુદ્ધ પંખવાડીયામાં દિવસે દિવસે
મોટો થતો જાય તે પ્રમાણે મોટી થતી. ૧૩.

નામ્ના કલાવતી ચેતી તન્નામકરણં કૃતમ્ ॥

તતો લીલાવતી પ્રાહ સ્વામિનં મધુરં વચઃ ॥૧૪॥

ન કરૌષિ કમર્યં વૈ પુનઃ સંકલ્પિત વ્રતમ્ ॥

તેનું નામ કલાવતિ એવું ધર્યું તે પછી સાધુવા-
ણીયાનો કીલાવતિ સ્ત્રી પોતાના સ્વામીને મધુર વચ્ચ-
નથી બોલી કે હું પ્રિય સ્વામી ! આપે માનેલું શ્રીસત્ય-
દેવનું વ્રત શા કારણથી કરતા નથી. ૧૪

॥ સાધુ ઉવાચ ॥

વિવાહસમયે ત્વસ્થાઃ કરિષ્યામિ વૃતં પ્રિયે ॥૧૫॥

એવું પોતાનો સ્ત્રીનું મધુર ભાષણ સાંભળીને સાધુ
વાણિયો બોલ્યો હું પ્રિયે ! આ વ્રત આપણે કલાવતિ
કન્યાના લગ્ન વખતે કરીશું ૧૫

इती भार्या समाश्वास्य जगाम नगरं प्रती ॥

ततः कळावती कन्या ववृधे तितृवेश्मनी ॥१६॥

આ પ્રમાણે સાધુ વાણિયાએ પોતાની સ્ત્રીને સમ-
જાણુ આપીને પોતે બીજા નગર વિષે વેપાર અર્થે ગયો
અહીંયાં કલાવતી આપના ઘેર દિવસે દિવસે મોટી
થતી ગઈ. ૧૬

दृष्ट्वा कन्यां ततः साधुर्नगरे सखिभिः सह ॥

मंत्रयिन्ना द्रुतं दूतं प्रेषयामास धर्मवित् ॥१७॥

પછી લગ્ન કરવા યોગ્ય થયેલી કન્યાને પોતાની
બેનપણીઓ સાથે પોતાના નગરમાં એક દિવસે ધર્મ-
શીલ સાધુવાણીઓએ જોઈને પોતે મુનિમને કન્યાનો
વર જોવા સાર મોકલ્યો. ૧૭

विवाहार्थं च कन्यया वरं श्रेष्ठं विचारय ॥

तेनाज्ञप्तश्च दूतोऽसौ कांचनं नगरं ययौ ॥१८॥

અને કહ્યું કે “ જાઓ આપણી કલાવતિ કન્યાને
મોટે યોગ્ય અને ઉત્તમ વર શોધી લાવો, એવી આજ્ઞા
થવાથી તે મુનીમ કાંચન નામના નગરમાં આવી
પહોંચ્યો. ૧૮

તસ્માદેકં વણિકપુત્રં સમાદાયાગતો હિસઃ ॥

દૃષ્ટ્વા તુ સુંદરં બાલં વણિકપુત્રં ગુણાન્વિતમ્ ॥૧૯॥

અને ત્યાંથી એક સુંદર રૂપવાળો વાણિયાનો પુત્ર લઈને મુનિમ પોતાના નગરમાં આવ્યો ત્યારે તે ગુણુવાન અને સુંદર એવો વાણિયાનો પુત્ર તે સાધુ વાણિયાએ જોઈને ૧૯

જ્ઞાતિર્ભિર્વ ધુમિઃ સાર્ધં પરિતુષ્ટેન ચેતસા ॥

દત્તવાન્સાધુઃ પુત્રાય વૈયાં વિવિધાનતઃ ॥૨૦॥

પોતાના બધા નાતવળાઓને અને સગાવહાલા ઇષ્ટમિત્રને બોલાવીને ઘણાજ હર્ષથી પોતાની કન્યા કલાવતીનું લગ્ન એ ગુણુવાન તથા વાણિયાના પુત્રની સાથે કર્યું. ૨૦

તતો ભાગ્યવશાતેન વિસ્મૃતં વ્રતમુતમ્ ॥

વિતાહસમયે તસ્યાસ્તેનરુષ્ટોઽભવત્રપ્તભુઃ ॥૨૧॥

એ સાધુવાણિયો એ કન્યાના લગ્ન સમયે પણ કર્મના અંતરાયે કરીને શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરવાનું ભુલી ગયો તેને લીધે શ્રી સત્યનારાયણ દેવ તેના ઉપર ક્રોધાયમાન થયા; ૨૧

તતઃ કાલેન નિયતો નિજકર્મવિશારદઃ ॥

વાણિજ્યાર્થે તતઃ શીઘ્રંજામાતૃસંહિતો વણિક ॥૨૨॥

આ વાતને ઘણાએક દિવસ વીતી ગયા પછી પોતાનું કર્મ ભોગવવા સાડ પોતાના જમાઈને સાથે લઈને વેપાર અર્થે તે વાણીઓ ગયો. ૨૨

રત્નસારપુરે રમ્યે ગત્વા સિંધુસમીપતઃ ॥

વાણિજ્યમકરોત્સાધુર્જામાત્રા શ્રામતા સહઃ ॥૨૩॥

તે સિન્ધુ સમુદ્ર નજીક રત્નસાર નામના નગરમાં પોતાના જમાઈની સાથે ભારે વેપાર કરવા લાગ્યો. ૨૩

તૌ મૈતૌ નગરે રમ્યે ચંદ્રકતોર્નૃપસ્ય ચ ॥

एतस्मिन्नेव काले तु सत्यनारायण प्रभुः ॥૨૪॥

તે પછી ત્યાંથી ચંદ્રકેતુ નામના રાજાના શોભાયમાન શહેરમાં ગયા છે એવામાં ભગવાન શ્રી કૃપાસાગર સત્યનારાયણ પ્રભુ ૨૪

अष्टप्रतिज्ञमालोक्य शापं तस्मै प्रदत्तवान् ॥

दारुणं कठिनं चास्य मदत् दुःखं भविष्यति ॥૨૫॥

સાધુ વાણીઆને જુદું બોલનારો જાણીને તેને

ખોટું દુઃખ તથા અંધન તિરસ્કાર વિગેરે ઘણા દુઃખ
અભિ થાઓ ” એવો શ્રાપ દેતા ગયા. ૨૫

एकस्मिन्दिवसे राज्ञो धनमादाय तस्करः ॥
तत्रैव चामतश्चोरो वणिजौ यत्र संस्थितौ ॥२६॥

એટલામાં જ્યાં સાધુ વાણીયો પોતાના જમાઇ
સાથે રહેતો હતો ત્યાં તે ગામના રાજાનો ખજાનો ફાડી
ધન ચોરી લાવી એક ચોર તેના રહેવાના ઘરમાં સંતા-
ઈ રહ્યો. ૨૬

तत्पश्चाद्धावकन्दाष्टा दूतान् भीतेन चेतसा ॥
धनं संस्थाप्य तत्रैव स तु शीघ्रमलक्षितः ॥२७॥

પછી ચોરને પકડવા રાજાના સિપાઈઓ તેમના
પાછળ દોડી આવ્યા જોઈ ચોર જ્યાં સસરે અને જમાઇ
મુતા હતા ત્યાં ધન નાંખી દેઈ છાનોમાનો ત્યાંથી
નાશી ગયો. ૨૭

ततो दूता समायाना यत्रास्ते सज्जनो वणिक् ॥
दृष्ट्वा नृपधनं तत्र बद्धा नीतौ वणिक्सुतौ ॥२८॥

તે પછી સીપાઇઓ જે ઠેકાણે જમાઈ સાથે સાધુ
વાણીઓ હતો ત્યાં રાજાનું ચોરેલું ધન પડેલું જોઈ
સાધુ વાણિયાને કેદ કરી બાંધી લઈ ગયા. ૨૮

हर्षेण धावमानाश्च ऊचुनृपसमीपतः ॥

तत्करौ द्वैसमानीतौ विलोक्याज्ञापय प्रभो ॥२९॥

અને ઘણા આનંદથી દોડતા આત્રી રાજાને વરધી
બાંધી કે “ હે મહારાજ ! બે ચોરને લાવ્યા છીએ
તેમને જોઈ હુકમ કરશો. ૨૯

राज्ञाज्ञप्तास्ततः शीघ्रं दृढ बध्वा तु तावुभौ ॥

स्थापितौ द्वौ महादुर्गे कारागारेऽविवादतः ॥३०॥

એણે સાંભળી ચોરોને જોઈ વિચાર કર્યા વગર
એકદમ કેદ કરવાની શિક્ષા આપતાં વારજ સીપાઇઓ
તેમને ખુબ બાંધી મોટા કેદખાનામાં લઈ જઈને પુર્યા.

मायया सत्यदेवस्य न श्रुत कैस्तयोर्वचः ॥

अतस्तयोर्धनं राज्ञा गृहीतं चंद्रकेतुना ॥३१॥

આ કામમાં એ ચંદ્રકેતુ રાજાને શ્રીસત્યદેવની મા-
યાથી મોહીત થઈને ચોરીએ ગયેલું ધન તે લીધું પાણુ

તેની સાથે અવિચારી સાધુ વાણિયાનું ધન હુટી
લીધું. ૩૧

તચ્છાપાચ તયોગૈહે માર્યા ચૈવાતિદુઃસ્વિતા ॥
ચૌરેણાપ દ્વર્ત સવંગૃહે યચ્ચ સ્થિતં ધનમ્ ॥૩૨॥

તેમજ શ્રીસત્યદેવના શાપથી એ સાધુ વાણીયાને
પોતાના ગામ પોતાના ઘરમાં મુકેલું બધું ધન ચોરો
હુટી લઇ ગયા તેને લીધે તેની સ્ત્રી પણ ઘણીજ
દુઃખી થઇ. ૩૨

આધિવ્યાધિમાયુક્તા ક્ષુત્પિપાસાતિદુઃસ્વિતા ॥
અન્નચિતાંપરા મૂત્વા વપ્રામ ચ ગૃહે ગૃહે ॥
કલાવતી તુ કન્યાપિ વપ્રામ પ્રતિવારમ્ ॥૩૩॥

અને તે સાધુ વાણીયાની સ્ત્રી લીલાવતી ઘણા
દુઃખથી અને ઘણી તરશ તથા લુખથી ઘેર ઘેર ફરવા
લાગી તેમજ તેની કન્યા કલાવતી ઘણી નહાની હતી
તે પણ દરરોજ ઘેર ઘેર માગી ખાતી. ૩૩

एकास्मिन्दिवसे जाता क्षुधार्ता द्विजमंदिरम् ॥
गत्वा पश्यद्रतं तत्र सत्यनायणस्य च ॥૩૪॥

એક દિવસે તે કન્યાને ઘણીજ ભુખ લાગ્યાથી આ-
કુળ વ્યાકુળ થઈને એક બ્રાહ્મણના ઘરમાં ગઈ ત્યાં શ્રી
સત્યનારાયણદેવનું વ્રત તથા પુજન થતું તેણે જોયું. ૩૪

उपविश्य कथां श्रुत्वा वरं प्रार्थितवत्यपि ॥
प्रसादभक्षणं कृत्वा ययौ रात्रौ गृहं प्रति ॥૩૫॥

એ વ્રત તથા પુજા જોતાજ ઘણો આનંદ પા-
મીને ત્યાં બેઠી અને શ્રી સત્યનારાયણની કથા સાંભ-
ળીને સત્યદેવની પ્રાર્થના કરી કે “ મહારાજ દુઃખ મટે
ને મહારાજા આપ તથા સ્વામી મને મળે ” એવો આશી-
ર્વાદ શ્રી સત્યદેવ પાસે માગી, બ્રાહ્મણે આપેલો પ્રસાદ
ખાઈ રોજના કરતાં ઘણી મોડી રાતે પોતાના ઘર
આવી. ૩૫

माता कलावती कन्यां कथयामास प्रेमतः ॥
पुत्रि रात्रौ स्थिता कुत्र किं ते मनसि वर्तते ॥૩૬॥

ને ઘરમાં આવતાંજ તેની મા કલાવતી કલાવતી
નામની કન્યાને પુછેછે કે “પુત્રી ! તું આજે આટલી
રાત સુધી ક્યાં હતી ! ને તારા મનમાં શું છે ! ૩૬

કન્યા કલાવતી પ્રાહ માતરં પ્રતિ સત્વરમ્ ॥

દ્વિજાલયે વત્તં માતદૃષ્ટં વાંછિત્તસિદ્ધદમ્ ॥૩૭॥

કલાવતી કન્યા પોતાનો માને ઉતાવળે કહે છે કે
“હે મા ! હું બ્રાહ્મણને ઘેર મનમાં ધારેલું કામ પાર
પડે એવું વ્રત તથા પુજન અને કથા થતી હતી ત્યાં
એઠી હતી.”

इतिश्रुत्वा कन्यकावाक्यं व्रतं कर्तुं समुद्यता ॥

वसा मुदा वणिग्भार्या सत्यनारायणस्यच ॥૩૮॥

એવું કન્યાનું બોલવું સાંભળીને સાધુ વાણિયા-
ની સ્ત્રી લીલાવતી શ્રીસત્યદેવનું પુજન કરવા સાડ
તત્પર થઈ. ૩૮

व्रतं चक्रे स साध्वी बंधुभिः स्वजनःसह॥

भतृजामातरौ क्षिप्रमागच्छेतां स्वभाश्रमम् ॥૩૯॥

ને એ મહાસતી વાણિયાની સ્ત્રી પોતાના સગા-
વાલા ભાઈભાંડુ સાથે શ્રીસત્યદેવનું વ્રત કરવા લાગી
અને “પોતાના સ્વામી તથા જમાઈ પોતાને ઘેર જલદી
આવે” એ હેતુ મનમાં ધારી પુજન કરવા લાગી. ૩૯

અપરાધં ચ મે ભર્તૃર્જામાતુ ક્ષંતુમર્હસિ ॥

વ્રતેનાનેન તુષ્ટોઽસ સત્યનારાયણઃ પુનઃ॥૪૦॥

એ પુજન કરતી વખતે સત્યદેવની પાસે વારેવડી એવો વર માગતી હતી કે “હે સત્યનારાયણ પ્રભો ! મારા સ્વામિ તથા જમાઈના અપરાધ ક્ષમા કરવાને આપજ યોગ્ય છો” એવી તે લીલાવતી સાધુ વાણિયાની સ્ત્રી પ્રાર્થના કરતી હતી તેથી કરીને એ વ્રત તથા પુજનથી ભગવાન શ્રી સત્યનારાયણ પ્રભુ સંતોષ પામ્યા. ૪૦

દર્શયામાસ સ્વપ્નં હિ ચંદ્રકેતુ નૃપોત્તમ ॥

વંદિનૌ મોચય પ્રતિર્વણિજૌ નૃપસત્તત ॥૪૧॥

અને માયાદેવી ભગવાન સત્યદેવે ચંદ્રકેતુ નામનો રત્નપુરનો રાજા કે જેણે લીલાવતિના સ્વામિ તથા જમાઈને બંદીખાનામાં બુક્યા હતા તેને સ્વપ્નમાં આવી આજ્ઞા કરી કે “હે રાજા ! તું નિરઅપરાધી બે વાણિયાને બંદીખાનેથી છોડી મુક. ૪૧

દેયં ધનં તપ્સર્વ ગૃહીતં યત્ત્વયાધુના ॥

નોચેત્ત્વાં નાશયિષ્યામિ સરાજ્યધનપુત્રકમ્ ॥૪૨॥

અને તેમનું જે સઘળું ધન તેં હરણ કરી લીધેલું છે તે સઘળું તેમને પાછું આપીને તેમનો આદર-સત્કાર કરીને વિદાય કર-નહિ તો તારાં ધનધાન્ય, રાજ પાટ, સ્ત્રી, પુત્રસહીત તારા કુળનો નાશ કરીશ. ૪૨

एवमाभाष्य राजानं ध्यानगम्योऽभवत्प्रभुः॥

ततःप्रभातसभये राजा च स्वजनः सह ॥४३॥

उपविष्य सभामध्यै प्राह स्वप्नं जनं प्रति ॥

बद्धा महाजनौ शीघ्रं मोचयध्वं वणिकसुतौ ॥४४॥

એ પ્રમાણે રાજાને સ્વપ્નમાં જણાવીને ભગવાન શ્રી સત્યનારાયણ અંતરધ્યાન થયા. ત્યાર પછી રાજા એ પ્રાતઃકાળે સભામાં સિંહાસન ઉપર બેસી સર્વ કચેરીને સ્વપ્ન કહ્યું ને સિપાઇઓને આજ્ઞા કરી કે “ખંદીખાનામાં જે હમણાં વાણીયાના પુત્રને કેદખાને રાખ્યા છે તેમને છોડી મુકો. ૪૩-૪૪

इति राज्ञो वचः श्रुत्वा मोचयित्वा महाजनौ ॥

समानीय नृपयात्रे प्राहुस्ते विनयान्विताः॥४५॥

એવી રાજાની આજ્ઞા થતાંજ સિપાઇઓએ બેઉ

જણાએને બંદીખાનેથી છોડી રાજની સભામાં લઇ
આવ્યા. ૪૫

આનોતૌ દૌ વણિકપુત્રૌ મુક્તા નિગડબંધનાત્ ॥
તતો મહાજનૌ નત્વા ચંદ્રકેતુર્ભયવિહવલૌ ॥

ત્યા એખેઉ બંદીખાનેથી છુટેલા વાણિયાના પુત્ર
રાજને ઘણીજ નમ્રતાથી નમસ્કાર કરતા હતા ૪૬
સ્મરંતો પૂર્વવૃત્તાંત નોચતુર્ભયાવિહવલૌ ॥

રાજા વણિકસુતો વીક્ષ્ય વચઃ પ્રોવાચ સાદરમ્ ॥

અને પોતાનો પૂર્વનો હેવાલ મનમાં લાવી ભય-
ભીત થઇ કંઈ પણ બોલ્યા નહિ. એવા ઘણાજ ગરીબ
વાણિયાના પુત્રને જોઈ રાજ ચંદ્રકેતુએ ઘણાજ આદ-
રભાવથી પ્રધાન વગેરે મંડળીને આજ્ઞા કરી કે ૪૭

દૈવાત્પ્રાપ્ત મહદ દુઃસ્ખમિદાનનીં નસ્તિ વ મયમ્ ॥
તદા નિગડસંત્યાગં ક્ષૌરકર્માદ્યકારયત્ ॥૪૮॥

“ આ બે વાણિયાના પુત્રોએ આજ સુધી કર્મના
અંતરાયે કરીને મોટું દુઃખ ભોગવ્યું હવે પછી એમને
કંઈ પણ ભય નથી ” એવી આજ્ઞા થતાંજ પગની
બેડીઓ તોડી હજામત કરાવી. ૪૮

વસ્ત્રાલંકારકં દત્વા ઘરિતોષ્ય નૃપશ્ચ તૌ ॥

પુરસ્કૃત્ય વણિકપુત્રો વચસાતોષયદ્ભૂષમ્ ॥

વસ્ત્ર અને ઘરેણાં વગેરે પહેરાવી સંતોષિત કર્યા
અને એ બેઉ જણાને પોતાની પાસે બેસારી સારું ભા-
ષણુ તેમની સાથે કરી ઘણાજ સંતોષ પમાડ્યો. ૪૯

પુરા નીતં તુ તદ્ દ્રવ્યં દ્વિગુણીકૃત્ય દત્તવાન્ ॥

પ્રોવાચ તા તતો રાજા ગચ્છસાધો નિજાશ્રમમ્ ॥

અને એ બેઉનું પ્રથમ જોડાનું ધન હરણુ કર્યું
હતું, તેથી બમણું તેમને આપ્યું અને ચંદ્રકેતુ રાજા
કહેવા લાગ્યો કે “હે જમાઈ સાથે વાણિયા ભાઈ ?
હવે તમે પોતાના ઘેર જાઓ. ૫૦

રાજાનં પ્રણિપત્યાહ ગંતવ્યં ત્વત્પસાદતઃ ॥૫૧॥

આ પ્રમાણે રાજાનો હુકમ થતા તરત રાજાને સા-
ધુવાણીયો વંદન કરીને બોલ્યો કે “હવે હું આપના
આશીર્વાદથી મારે ઘેર જઈશ. ” ૫૧

इति सत्यनारायणव्रत कथायां तृतीयोऽध्यायः ॥३॥

અધ્યાય ૪ થો.

॥ સૂત ડ્વાચ ॥

યાત્રાં તુ કૃતવાન્સાધુર્મગલાયનપૂર્વિકામ ॥
બ્રાહ્મણેભ્યો ધનં દત્વા તદા તુ નગરં યયા ॥૧॥

સૂતજી કહે છે:—આ પ્રમાણે સાધુવાણીયાએ મંડ-
ળયુક્ત યાત્રા કરીને રાજા પાસેથી મળેલ ધનમાંથી
થોડુંક બ્રાહ્મણોને વહેંચી આપીને પોતાના નગર વિષે
આવવા સારૂ નીકળ્યો. ૧

કિયદ્ દૂરે ગતે સાધા સત્યનારાયણઃ પ્રભુઃ ॥
જિજ્ઞાસાં કૃતવાન્સાધો કિમસ્તિ તવ નૌસ્થિતમ્ ॥

ધણેક દુર સાધુવાણીયાનું વહાણ દરીયામાં જઈ
એક ઠેકાણે લંગર કરેલું એવું જોઈ ભગવાન શ્રી સ-
ત્યનારાયણ પ્રભુએ સાધુવાણીયાને તારા વહાણમાં શું
છે' એ પુછવાની ઇચ્છા થઈ.

તનોમહાજના મત્તા હેલયા ચ પ્રહસ્ય વૈ ॥
કથંપૃચ્છસિ મો દંડિન્મુદ્રાં નેતું કિમિચ્છસિ ॥૩॥

અને પરબ્રહ્મ ભગવાન શ્રીસત્યનારાયણદેવ સન્યાસિ બાવાનું રૂપ લેઈ જે ઠેકાણે સાધુવાણીયાએ વહાણ લાંગર કર્યું હતું ત્યાં આવી એ બેઉ જણાને પૃછ્યું કે “તમારા વહાણમાં શું છે?” એ સન્યાસિ બાવાનો પ્રશ્ન સાંભળિને આ બંધિખાનેથી હમણાંજ છુટેલો મસ્તવાણિયાનો પુત્ર સન્યાસી બાવાન મરકરી કરીને કહેવા લાગ્યો કે “હે સન્યાસી બાવા! આપ અમારા રૂપીઆ લઈ જવા ઇચ્છોછો કે શું?”

लतापत्रादिकं च वर्तते तरणो मम ॥

निष्ठुरं च वचः श्रुत्वा सत्यं भवतु ते वचः ॥४॥

આવી રીતે પ્રથમ તેની મરકરી કરી કહે છે કે “મારા વહાણમાં વેલો અથવા પાંદડાં વગેરે ભરેલાં છે” એવું તેમનું કઠોર ભાષણ સાંભળી ભગવાન શ્રી સત્યદેવે કહ્યું કે “તારૂં વચન સત્ય હોજે.” ૪

एकमुक्त्वा गतः शीघ्रं दंडी तस्य समीपतः ॥

कियददूरे ततो गत्वा स्थितः सिंधुसमीपतः ॥५॥

આ પ્રમાણે ભાષણ કરી તે આવેલા સન્યાસી સાધુ વાણિયાથી આઘે જઈ દરિયાના કિનારેજ ઉભા રહ્યા.૫

ગતે દંડિનિ સાધુશ્ચ કૃતનિત્યક્રિયસ્તરા ॥

ઉત્થિતાંતરણીં દૃષ્ટ્વા વિસ્મયં પરમં યયા ॥૬॥

સન્યાસી આવો ગયો એવું જોઈને સાધુવાણિયો પોતાનું ખાવું પીવું વિગેરે નિત્ય કૃત્ય કરી રહી જુવે છે તો વહાણ પાણિ ઉપર તરવા લાગ્યું આ અમત્કાર જોઈને સાધુ વાણિયો ઘણોજ વિસ્મિત થયો. ૬

દૃષ્ટ્વા લતાદિક ચ વ મૂર્છિતો ન્યપતદ્ભૂવિ ॥

લબ્ધસંજ્ઞા વણિકપુત્રસ્તતદશ્ચિંતાવિન્તોઽભવત્ ॥૭॥

અને વહાણમાં જુવે છે તો બધાં વેલા તથા પાંદડાં જોયાં તે જોઈને એકદમ શોકથી ભોંય ઉપર પડ્યો ને તે પછી ઘણીકવારે શુદ્ધિ ઉપર આવ્યો અને ચિંતા કરવા લાગ્યો. ૭

તદા તુ દુહિતુઃ કાંતો વચનં વેદમબ્રવીત્ ॥

કિમર્થં ક્રિયતે શોકઃ શાપો દત્તશ્ચ દંડિના ॥૮॥

એટલામાં તેનો જમાઈ એવું બોલ્યો કે “તમે શા માટે ફાકર કરો છો તમોને હમણાંજ આવેલા સન્યાસી સાધુએ શાપ આપ્યો ૮

શક્યને તેન સર્વ હિ કર્તુ ચાત્ર ન સંશયઃ ॥

અતસ્તચ્છરણં યામો વાંછિતાર્થો ભવિષ્યતિ ॥૧॥

અને તેના બોલનાથી આ પ્રમાણે થયું એમાં કાં-
ઈ પણ સંદેહ નથી એ માટે આપણે તેમને શરણે જઈ-
એ એટલે આપણું ધારણું કામ થશે. ૯

જામાતુર્વચનં શ્રુત્વા સત્સકારાં ગતસ્તદા ॥

દદ્ધા ચ દંડિનં ભક્ત્યા નત્વા પ્રોવાચ સાદરમ્ ॥૧૦॥

એણું જમાઈનું બોલણું સાંભળીને સાધુનાણીઓ
એ સંન્યાસી પ્રત્યે આદરસત્કારથી બોલે છે કે. ૧૦

ક્ષમસ્વ ચાપરાધં મે યદુક્તં તવસન્નિદ્ધૌ ॥

एवं पुनः पुनर्नत्वा महाशोकाकुलोऽभवन् ॥११॥

“હે મુનિશ્વર ! મારા અપરાધની ક્ષમા કરો”
એણું બોલી ઘણા આકુળવ્યાકુળ થયો. ૧૧

પ્રોવાચ વચનં દંડી વિલપતં વિલોક્ય ચ ॥

મા રોદી શ્રુણુમદ્વાક્યં મમ પૂજાવહિર્મુલ્લઃ ॥૧૨॥

॥ સૂત ઉવાચ ॥

એણું બેઠને તે યતિશ્વર સન્યાસી કહે છે “અરે હે
વાણિયા ! તું રોમા, તું મારી પૂજાથી બહિર્મુખ થયો. ૧૨
મમાજ્ઞયા ચ દુર્બુદ્ધે લ્લબ્ધં દુઃસ્વં મુહુર્મુહુ ॥

તશ્ચુત્વા મગવદ્વાક્યં સ્તુતિં કર્તું સમુદ્યતઃ ॥૧૩॥

અને હે દુષ્ટ બુદ્ધિવાળા ! તને મારી આજ્ઞાથી જ
બધ્ધાં દુઃખો ભોગવવાં પડ્યાં’ એણું પરબ્રહ્મ ભગવાનનું
વાક્ય સાંભળીને સાધુવાણીયો શ્રીસત્યદેવની વિનંતી
કરવા લાગ્યો. ૧૩

॥ સાધુ ઉવાચ ॥

ત્વન્માયામાહિતા સર્વેં બ્રહ્માદ્યાસ્ત્રિદિવૌકસઃ ॥

ન જાનંતિ ગુણાન્રૂપં તવાશ્રયમિદં પ્રભો ॥૧૪॥

સાધુવાણીયો કહે છે “હે દેવ ! આપની માયાથી
બ્રહ્માદિ સર્વ દેવ મોહિત થાય છે અને એ દેવ છતાં પણ
હે પ્રભુ આપના રૂપના ગુણ આદિ વૈભવને જાણતા
નથી એ મોટું આશ્ચર્ય જેણું છે.

માદોઽહં ત્વાં કથં જાને મોહિતસ્તવ માયયા ॥

પ્રસીદ પૂજયિષ્યામિ યથાવિભવવિસ્તરૈઃ ॥૧૫॥

હું તો એક પામર માણસ અને તારું મારું એવી માયા
ને જાણનારો છું. આપને કયાંથી જાણું એવો હું અજ્ઞાન

તે માટે મારા ઉપર પ્રસન્ન થાઓ પછી હું આપની
મારી સંપત્તિની વડાઇ પ્રમાણે વિધિ વિધાનથી પુજા
કરીશ. ૧૫

પુરા ચિત્તં ચ તત્સર્વં દેહિં માં શરણાગતમ્ ॥

શ્રુત્વા મુક્તિયુતં વાક્યં પરિતુષ્ટો જનાર્દનઃ॥૧૬॥

હું મારા વડાણમાં ધન વિગેરે છતાં કંપટ ભાવથી
ખોટું બોલ્યો માટે હે ઇશ્વર ! તે થકી માફ રક્ષણ કર-
નાર આપ સમર્થ છો'' એવું ભક્તિભાવનું સાધુવાણિ-
યાનું વચન સાંભળીને ભગવાન શ્રી સત્યદેવ સંતોષ
પામ્યા અને એ સાધુ વાણિયાને તેને મનવાંચ્છિત ફળ
આપી અંતરદયાન થયા. ૧૬

વરં ચ વાંછિતં દત્વા તત્રવાંતર્દધે હરી ॥

તતો નાવં સમારુહ્ય દૃષ્ટ્વાવિત્તપ્રપૂરિતામ્ ॥૧૭॥

એટલામાં સાધુવાણિયો બુદ્ધિએ છે તો પોતાનું વડા-
ણ પ્રથમ પ્રમાણે ધનથી ભરેલું છે. ૧૭

કૃપયા ભત્યદેવસ્ય સફલં વાંછિતં મમ ॥

ઇત્યુક્ત્વા સ્વજનૈઃ સાધુપૂજાં કૃત્વા યથાવિધિઃ॥૧૮॥

આવું આશ્ચર્ય બેતાંજ સાધુવાણિયો કહે છે ''શ્રી-
સત્યદેવના પ્રસાદ થકી માફ ઇચ્છિત પુણ્ય થયું એવું

ખેલી ત્યાંજે તેનાં સગાંવહાલાં હતાં તે સાથે યથાવિધિ શ્રી સત્યદેવનું પુજન કર્યું.

હર્ષેણ ચાभवतपूर्णः सत्यदेवप्रसादतः ॥

નાવં સંયોજ્ય યત્નેન સ્વદૈશગમનં કૃતમ્ ॥૧૯॥

તેપછી એસાધુવાણિયો સત્યદેવની કૃપાથી સુખી થયો અને વહાણ તૈયાર કરાવી પોતાને દેશ જવાસાડી નીકળ્યો.

साधुर्जामातरं ग्राह पश्य रत्नपुरीं ममः ॥

દૂતં ચ પ્રેષયામાસ નિજવિત્તસ્ય રક્ષકમ્ ॥૨૦॥

વહાણમાં બેઠેલા જમાધને સસરો કહે છે કે “હે જમાધ રાજા! મારી રત્નપુરી નગરી દેખાય છે તે જુઓ” એણે કહીને પોતાના ધનનું રક્ષણ કરનારા સિપાઈને પોતાના ઘેર પોતે આવ્યાનું વર્તમાન કહેવા સાડી મોકલ્યો.

दूतोऽसौ नगरं गत्वा साधुभार्या विलोक्य च ॥

પ્રોવોચે વાંછિતં વાક્યં નત્વ બદ્ધાંજાલિસ્તદા ॥૨૧॥

એ વહાણમાંથી ઉતરેલા સિપાઈએ રત્નપુર નગરમાં જઈ સાધુ વાણિયાને ઘેર સાધુ વાણિયાની સ્ત્રીને જોઈને તેની આગળ હાથ જોડ્યા તે વખતે સ્ત્રી પોતાના સ્વામી તથા જમાઈ આવવાની ઇચ્છા કરતી હતી. ૨૧

निकटे नगरस्व जामात्रा साहतो वणिक् ॥

આંગતો બંધુવર્ગૈશ્વ વિત્તેશ્વ बहुमिर्युतः ॥૨૨॥

તે સમયે એ સિપાઈએ કહ્યું કે 'આપના નગરની સમીપમાં જમાઈ તથા બંધુવર્ગ સાથે તમારા સ્વામિ ઘણું ધન કમાઈને આવ્યા છે.' ૨૨

શ્રુત્વા દૂતમુખાઢાક્યં મહાહર્ષવતી સતી ॥

સત્યપૂજાં કરુષ્વેતી પ્રોવાચ તનુજાં પ્રતી ॥૨૩॥

એ સિપાઈના મોંનું બોલણું સાંભળીને એ સતી વાણિયાની સ્ત્રી ઘણીજ હર્ષવાળી થઈ અને શ્રી સત્ય-દેવનું તેજ વખતે પુજન કરી પોતાની કન્યાને કહેવા લાગી કે 'તું સત્યનારાયણની પૂજા કર અને ૨૩.

વ્રજામિ શીઘ્રમાગચ્છ સાધુસદર્શનાય ચ ॥

इती मातृवचः श्रुत्वा व्रतं कृत्वा समाप्य चा ॥૨૪॥

એ મહારી વહાલી કન્યા હું સ્વામિના દર્શન માટે પ્રથમ જઈ છું, તું તારા આપના દર્શન કરવા આવ' એવું માનું વચન સાંભળીને કલાવતી કન્યાએ સત્ય-નારાયણના વ્રતની સમાપ્તિ કરી. ૨૪.

प्रसादं च परित्यज्य गता सांपी पती प्रती ॥

तेन रुष्टः सत्यदेवो भर्तारं तरणिं तथा ॥૨૫॥

અને પ્રસાદ લીધા વગર પોતાના સ્વામાનું દર્શન

કરવા કત્પર થઈને ગઈ. એ અપમાનને કરીને શ્રીસત્ય-
દેવ તેના ઉપર ડોપાયમાન થયા અને તેના સ્વામિ જે
વહાણમાં હતો તથા જે બધું ધન હતું તેજ વહાણ જ-
માઈ અને ધન સાથે. ૨૫

સંહત્ય ચ ધનૈઃ સાર્ધં જલે તત્રાવમજ્જયત્ ॥

તતઃ કલાવતી કન્યા ન વિલોક્યનિજં પતિમ્ ॥૨૬॥

દરિયામાં અદ્રશ્ય થઈ ગયું તે પછી ઘણીજ જલદીથી
આવેલી કલાવતી કન્યાએ પોતાના સ્વામિને દીઠો નહિ.

શોકેન મહતા તત્ર રુદતો ચાપતદ્ભુવી ॥

દૃષ્ટાતથાવિત્રાં નાવં કન્યાં ચ बहुदुःखिताम् ॥૨૭॥

તે ઉપરથી તેને એટલું તે દુઃખ અને ક્ષોભ થયો
કે જેમ પવનથી કેળતું ઝાડ એકદમ ભોંય ઉપર પડે
છે. એમ એકાએક રેતીરેતી ભોંય ઉપર પડી. આ
પ્રમાણે વહાણનો તથા કન્યાનો હુવાલ જેમ ૨૭.

મીતંન મનસા સાધુઃ કિમાશ્ચર્યમિદં હ્યમૂત ॥

વિત્યંમાનાશ્ચ તે सर्वे वभूवुस्तस्मिन् ॥૨૮॥

મભરાઈ ગયેલા મનનો સાધુવાણિયો કહેછે કે આ
શું આશ્ચર્ય છે, તેમ વહાણવાળા પણ મભરાઈ ગયા. ૨૮

તતો લીલાવતી કન્યાં દૃષ્ટ્વા સા વીહલામવેત્ ॥

વીલલાપતીદુઃખેન મર્તાર ચેદમબ્રવાત્ ॥૨૯॥

પછી લીલાવતી પોતાની કન્યાને ભયભીત થયેલી જોઈ, ઘણોજ વિલાપ કરી પોતાના સ્વામિને કહેછે. ૨૯
 इदानीं नौकया साधं कथं सोऽभूदलक्षितं: ॥

ન જાને કસ્ય દેવસ્ય હેલયા ચૈવ સા હતા ॥૩૦॥

“જેતાજેતામાં વહાણોમાં આપણો જમાઈ વહાણ સાથે અદ્રશ્ય થઈ ગયો. એમાં કાંઈ પણ કારણ છે અથવા કોઈ દેવનો અપરાધ થવાથી એ દેવે એ વહાણ હરણરૂપ અદ્રશ્ય કર્યું હોય ! ૩૦

सत्यदेवस्य माहात्म्यं ज्ञातुं वा केन शक्यते ॥

इत्युक्त्वा वीलालपैव ततश्च स्वजनैः सह ॥૩૧॥

અથવા શ્રી સત્યદેવનું મહાત્મ્ય જાણવાને કોણ શક્તિમાન છે’ એવું કહિને ઘણા લોકોને મળીને ઘણા શોક કરી રહ્યા લાગી. ૩૧

ततो लीलावती कन्यां क्रोडे कृत्वा रुरोद ह ॥

तत कलावती कन्या नष्टे स्वामीनी दुखीता ॥૩૨॥

અને પછી પોતાની કન્યા કલાવતિને ખોળે ખેસાડી ઘણા વખત સુધી દુઃખથી રહ્યા લાગી, તે જોઈ કલાવતિએ પોતાનો સ્વામિ મરી ગયો છે, એવું ધારિને

ગૃહીત્વા પાદુકે તસ્યાનુગંતું ચ મનૌ દધે ॥

કન્યાશ્રીતં દૃષ્ટ્વા સમાર્યઃ સજ્જનો વળીક્ષ્ ॥૩૩॥

પોતાના સ્વામિનિ પાદુકાઓ લેઈ તે સાથે પોતે
સતિ થવાને તૈયાર થઈ. એમ કન્યા કલાવતિનો પો-
તાના સ્વામિની પાદુકાઓ સાથે બળી મરવાનો નિશ્ચય
જેઈ સ્ત્રી સાથે સાધુવાણિયો. ૩૩

અતીશોકેન સંતપ્તશ્રિંતયામાસ ધર્મવીત્ ॥

હતં વા સત્યદેવેન ભ્રાંતોઽહં સત્યમાયયા ॥૩૪॥

ધણા શોકથી ત્રાસ પામેલો એવો ધર્મ-વિચારથી
ચિન્તા કરીને બોલે છે શું ? શ્રી સત્યદેવે તો એનું હ-
રણ કર્યું નહિ હોય અને એમની માયાથી મોહિત
થઈને તો વ્રત હું જાણતો નથી. ૩૪

સત્યપૂજાં કરીષ્યામી યથાભવવીસ્તરૈઃ ॥

ઈતી સર્વાન્સમાહુય કથાયિત્વા મનોરથમ્ ॥૩૫॥

તો કામને વાસ્તે ધણુંજ ધન ખર્ચીને એ શ્રી
સત્યદેવનું વૃત કરીશ એવું બધા જાણને પાસે બોલા-
વિ પોતાનો મનોરથ કહ્યો. ૩૫

નત્વા ચ દંડવદ્ભૂમૌ સત્યદેવં પુનઃ પુનઃ ॥

તતસ્તુષ્ટઃ સત્યદેવો દીનાનાં પરિપાલકઃ ॥૩૬॥

અને શ્રી સત્યદેવને વારે ઘડીયે હાંડવત નમસ્કાર કરવા લાગ્યો ત્યારે શ્રી સત્યદેવ જે દીનજનોને પાળવાન સમશેર ફેરવનારા છે તે સંતુષ્ટ થયા. ૩૬

जगाद वचनं व्योम्नी कृपया भक्तवत्सलः ॥
त्यक्त्वा प्रसादं ते कन्यापतिं द्रष्टुं ते ममागता॥३७॥

આકાશમાંથી ગંભીર વાણિથી સાધુવાણીયાને ભક્તવાત્સલગવાન કૃપાથી કહેવા લાગ્યા કે અરેહો સાધુવાણિયા ! તારી કન્યા આર પુજન કરીને પ્રસાદ આધાવગર પોતાના સ્વામિને જોવાને મોહથિ ઉતાવળ થકી આવી.

अतोऽदृष्टोऽभवत्स्याः कन्यकायाःपतीधुवम् ॥
गृहं गत्वा प्रसादं च भुक्त्वा सायति चत्पुनः॥३८॥

આ કારણથી તેનો સ્વામિ આ સમુદ્રમાં અદ્રશ્ય થયો છે એમાં કાંઈ સંદેહ નથી તે માટે જે એધેર જઈ પ્રસાદ ખાઈ પાછી આવશે. ૩૮

लब्धमर्त्री सुता साधो भवीष्यती न संशयः ॥
कन्यका तादृशं वाक्यं श्रुत्वा गगनमंडलात्॥३९॥

તો આ તારી કન્યા તેના સ્વામિને જોશે એમાં લગારે પણ તું સંદેહ માનિશ નહીં. ૩૯

क्षिप्र तदा गृहं गत्वा प्रसादं च बुभोज सा ॥

સા પશ્ચાત્પુનરાગત્ય દર્શન સજનં પ્રતિમ્ ॥૪૦॥

એવા અશરીર આકાશમાંના વાક્યો સાંભળતાંવાર જ કલાવતી જલદીથી પોતાને ઘેર જઈ, પ્રસાદ ખાઈ પાછી આવતાં સ્વામી તેનો નજરે પડ્યો. ૪૦

તતઃ કલાવતી કન્યા જગાદ પિતરં પ્રતિ ॥

इदानिं च गृहं याहि विलंब कुरुषे कथम् ॥૪૧॥

તે પછી એ કલાવતી કન્યા પોતાના આપને કહે છે કે “હે તાત ! હવે જલદી આપ ઘેર પધારો શા માટે વિલંબ કરો છો. ૪૧

तच्छ्रुत्वा कन्यकावाक्यं संतुष्टोऽमूढणिकसुतः ॥

पूजनं सत्यदेवस्य कृत्वा तत्र विधानतः ॥૪૨॥

એણું કન્યાનું મધુર ભાષણ સાંભળીને સાધુવા-
ણિએ આનંદ પામ્યો અને પછી વિધિવિધાનથી શ્રી-
સત્યદેવનું પુજન કર્યું. ૪૨

धनैर्वधुगणैः सार्धं जगाम निजमंदिराम् ॥

पौर्णमास्यां च संक्रांतौ कृत्वान्सत्यपूजनम् ॥૪૩॥

અને ઘણું ધન અને પોતાના સગાવહાલાં ઇષ્ટમીત્ર
સાથે પોતાને ઘેર આવ્યો અને તે પછી દરેક પુનમે સુર્ય

સકાંતિના દિવસે શ્રીસત્યદેવનું પુજન કરતો હતો. ૪૩

इह लोके सुखं भुक्त्वा चांते सत्यपुरं ययौ ॥४४॥

તે થકી એસાધુવાણીઓ આ મનુષ્યલોકમાંના સર્વમુખ ભોગવી અને મરણ પછી શ્રીસત્યપુરના વિશે ગયો. ૪૪

इति सत्यनारायणव्रतकथायां चतुर्थोऽध्यायः ॥४॥

અધ્યાય ૫ મો.

॥ सुत उवाच ॥

• अथान्यच्च प्रवक्ष्यामिशृणुध्वं मुनिसत्तमाः ॥

આસીતુંગધ્વજો રાજા પ્રજાપાલનતત્પરઃ ॥ ૧ ॥

સુતજી કહે છે કે હે મુનીશ્રેષ્ઠજી! શ્રીસત્યદેવ વિશેએથી પણ બીજો એક ઇતિહાસકહું છું તેસાંભળો! પૂર્વે અંગધ્વજ નામનો રાજા પ્રજાનું પાલન કરવાને તત્પરએવોહતો

प्रसादं सत्यदेवस्य त्यक्त्वा दुःखमवाप सः ॥

एकदा स वनं गत्वाहत्वा बहुविधाशशून ॥ २ ॥

એરાજાએશ્રીસત્યદેવનો પ્રસાદછાંડ્યોઆદોષથી ઘણો જ દુઃખ પામ્યો તે એણે કે એક દીવસે રાજા હરણનો શીકાર કરવા વનમાં જઈ ઘણા પશુને મારી. ૩

आगत्य वटमुलं च दष्ट्वा सत्यस्य पूजनम् ॥

गोपाः कुर्वति संतुष्टा भक्तियुक्ताः सर्वांधवाः ॥३॥

એક વડના ઝાડ નજીક આવ્યો અને સત્યદેવનું પુ-
જન થતુ તેણે જોયું આપુજન ગોપગણુ એટલે ગોવાળી-
યા સર્વે પોતાના ભાઈબાંધોસાથે ભક્તીથી કરતા હતા.

રાજા દૃષ્ટા તુ દર્પેણ ન ગત્વા તં નતામ સઃ ॥

તતો ગોપતણાઃ સર્વે પ્રસાદં નૃપસન્નિયૌ ॥ ૪ ॥

તે જોઈને પણ રાજા તેમની પાસે મથો નહિ તેમ
દુરથી તેણે નમ્રતાથી નમસ્કાર કર્યો નહિ, તો પણ એ
ગોપગણુએ પૂજા કર્યા પછી પ્રસાદ રાજાની પાસે મૂક્યો.

સંસ્થાપ્ય પુનરાગત્ય ભુક્ત્વા સર્વે યથેક્ષિતમ્ ॥

તતઃ પ્રસાદં સત્યજ્યા રાજા દુઃસ્વમવાપ સઃ ॥ ૫ ॥

અંધા પાછા આવ્યા અને પ્રસાદ ખાઈ પરમ આ-
નંદમાં રહ્યા. આણીગમ રાજાએ પ્રસાદ ન લેતાં ત્યાંજ
રહેવા દિધેલો, એ કારણથી એ વળુજ દુઃખ પામ્યો.

તસ્ય પુત્રશતં નષ્ટં ધનધાન્યાદિક ચ યત્ ॥

સત્યદેવન સત્સર્વં નાશિતં મમ નિશ્ચિતમ્ ॥ ૬ ॥

તેના સો પુત્રો મરી ગયા ધન-ધાન્ય ઇત્યાદિ જે
કાંઈ હતું તે બધું જતું રહ્યું ત્યારે તે રાજાને મનમાં
વિચાર ઉત્પન્ન થયો કે, માફ આ સર્વ શ્રી સત્યદેવેજ
નિશ્ચય હરણ કર્યું છે. ૬.

અતસ્તત્રવ ગચ્છામિ યત્ર દેવસ્ય પૂજનમ્ ॥

મમસા તુ વિનિશ્ચત્પ યયૌ ગોપાલસંનિધૌ ॥ ૭ ॥

આ માટે હવે જ્યાંસત્યદેવનું પુજન હશે ત્યાં હું
જઈશ, એવું મનમાં લાવીને રાજગોપગણપાસે આવ્યો.

તતોઽસૌ સત્યદેવસ્ય પૂજાં ગોપગણૈઃ શહ ॥

મક્તિશ્રદ્ધાન્વિતો ભૂત્વા ચકાર વિધિનાવૃતેઃ ॥૮॥

અને ભક્તિથી એ ગોપગણ સાથે શ્રી સત્યદેવનું
પુજન કરવા લાગ્યો.

સત્યદેવપ્રશાદેન ધનપુત્રાન્વિતોઽભવેત્ ॥

ઇહ લોકે સુખં મુક્ત્વા ચાંતે સત્યપુરં યયૌ ॥૯॥

તે પછી શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદથી એ રાજા ધન
તથા પુત્રવાન થયો અને તે રાજા મનુષ્યલોકમાં સર્વ
સુખ ભોગવીને અંતે સત્યપુરના વિષે ગયો. ૯

ય ઇદ કુરુતે સત્યવ્રતં પરમદુર્લભમ્ ॥

શૃણોતિ ચ કથાં પુણ્યાં મક્તિયુક્તઃ ફલપ્રદામ્ ॥૧૦॥

આવું ધણું દુર્લભ શ્રીસત્યનારાયણનું વ્રત છે
તેને જે કોઈ સ્વીકારે છે અથવા જે કોઈ ભક્તિપૂર્વક

પુણ્ય અને ફળ આપનાર આવી આ શ્રી સત્યનારાયણ-
ની કથા સાંભળે છે. ૧૦

ધનધાન્યાદિકં તત્ય ભવેત્સત્યપ્રસાદતઃ ॥

દરિદ્રો લભતે વિત્તં બદ્ધો મુચ્યેતઃ બધનાત્ ॥૧૧॥

તેને ભગવાન શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદથી ધન સંપત્તિ
પ્રાપ્ત થાય છે દરિદ્ર હોય તેને ધન લાભ થાય છે. બં-
ધીખાને પડ્યો હોય તો તેથી મુક્ત થાય છે. ૧૧

મીતો મયાત્પ્રમુચ્યેત સત્યમેવ ન સંશયઃ ॥

ઈક્ષિતં ચ ફલં મુક્તવા ચાંતે સત્યપુરં વ્રજત ॥૧૨॥

જેને ભય પ્રાપ્ત થયું હોય તો તે ભય થકી મુક્ત
થાય છે એમાં કાંઈ પણ સંદેહ નથી શ્રી સત્યદેવનું વ્રત
કરનાર માણસ આ લોકના વિષે સર્વે સુખ ભોગવીને
અંતે સત્યપુર એટલે વૈકુંઠના વિષે જાય છે, ૧૨

इति वः कथितं विप्राः सत्यनारायणव्रतम् ॥

यत्कृत्वा सर्वदुःखेभ्यो मुक्तो भवति मानवः ॥૧૩॥

સુતજી કહે છે, હે શૌનક આદિ ઋષીઓ ! આ
પ્રમાણે આ સત્યનારાયણનું વ્રત કર્યા થકી માણસ
સર્વ દુઃખોથી મુક્ત થાય છે.

વિશેષતઃકલિયુગે સત્યપૂજા ફલપ્રદા ॥

કચિત્કાલં વદિષ્યંતિ સત્યમીશં તમેવ ચ ॥૧૪॥

તેમાં મુખ્યત્વે કરીને આ ઘોરકલિયુગમાં ફળ આપનાર આ શ્રી સત્યનારાયણને (સત્યદેશ) એવું કહે છે. સત્યનારાયણ કેચિત્સત્યદેવં તથાપરે ॥

નાનારૂપધરો ભૂત્વા સર્વેષામીષિતપ્રદ ॥૧૫॥

કોઈ સત્ય નારાયણ કહે છે, કોઈ સત્યદેવ કહે છે, શ્રી સત્યદેવ ભગવાન અનેક રૂપે ભકતોનાં ઇચ્છિત પૂર્ણ કરે છે. ૧૫

ભવિષ્યતિ કલૌ સત્યવ્રતરૂપો સનાતનઃ

ય इदं पठते नित्यं शृणोति मुनिसत्तमाः ॥

सत्यं नश्यंति पापानि सत्यदेवप्रसादतः ॥૧૬॥

આ સત્યનારાયણ વ્રત કથાનો જે કોઈ નિત્યપાઠ યા શ્રવણ કરે તો તેનાથી સત્યદેવના પ્રસાદથી સર્વ પાપો જતાં રહે છે. ૧૬

इति सत्यनाराण कथायां पंचमोऽअध्यायः ॥૨॥

श्रीसत्यनारायणार्पमस्तु ॥

शुभं भवतु ॥

સત્યનારાયણની આરતી.

જય કમળા સ્વામી જય કમળા સ્વામી;
 સત્યનારાયણ સ્વામી (૨) વિભુ વર બહુ નામિ. જય.
 ભિન્ન ભિન્ન રૂપ ધરેલ, ભકતો ભય હરવા, પ્રભુ૦
 પ્રતાપ પ્રસર્યો પ્રભુ તવ, (૨) જગતું જય કરવા. જય૦
 સુંદર રૂપ સ્વરૂપ, પ્રભુ અમને પ્યારું, પ્રભુ૦
 દર્શન કરવા નિત્યે (૨) મન દોડે મારું. જય૦
 ગાયે ગુણ અપાર શુક શૌનક આદી, પ્રભુ૦
 મહિમા મહિમા મોટો, (૨) સેવે બ્રહ્માદી. જય૦
 ગુરુડાસન પર દેવ, શોભે સુખરાશિ, પ્રભુ૦
 સહાય સર્વની કરવા, (૨) તત્પર અવિનાશી જય૦
 આ કળીકાળે આપ, છો પ્રત્યક્ષ સદા, પ્રભુ૦
 કે દીનને દર્શન દઈ, (૨) કરવા સુખ સદા, જય૦
 શતાનંદનું કાર્ય, પ્રેમ પુર્ણ કર્યું, પ્રભુ૦
 ધન સંપત્તી સવળી દઈ (૨) વિપ્રનું કાર્ય સર્યું. જય૦
 કઠીયારાના નાથ, કોડે કષ્ટ હર્યા, પ્રભુ૦
 દુઃખ દરિદ્ર હઠાવી, (૨) ભીલના ભાગ્ય કર્યા. જય૦
 ઊલકામુખ મહિપતિની લજ્જાને રાખી, પ્રભુ૦
 ભદ્રશીલાને ભાવે, (૨) સ્નેહ સાંકળ નાંખી. જય૦

સાધુ વણીક શ્રીપુર, તેને બહુ તાવ્યો.	પ્રભુ૦
ભુલ ભયંકર તેની; (૨) તેથી નવ ફાવ્યો.	જય૦
કળાવંતિનાં કષ્ટ ધ્યાન દઢ પ્રાપ્તે;	પ્રભુ૦
લીલાવંતીને ભાવે; (૨) સહાય થયા નિત્યે.	જય૦
ગોપમંડળી ઘેર; અંગધ્વજ આવ્યો	પ્રભુ૦
પ્રસાદ પડતો મેલ્યો (૨) હરીએ લઈ તાવ્યો,	જય૦
શત પુત્રોનો નાશ થયો અનાહરથી	પ્રભુ૦
પ્રસાદ જવ લીધો તવ (૨) શુભ થયું શ્રીવરથી	જય૦
અનેકે એવા ભક્ત તાર્યા ભાવ થકી	પ્રભુ૦
અમને પણ અર્પોને (૨) સત્યદેવા સુમતિ.	જય૦
સર્વ શક્તિ સર્વેશ દશ દિશ રહી જામી,	પ્રભુ૦
જગ ધામી ભયવામી (૨) જરી નહિ જામી,	જય૦
અધર્મ ઉધારણ નાથ; કારણ નિષ્કામી,	પ્રભુ૦
ખલહામી સહુ ઠામી (૨) મતિ ગતી નવ પામી	જય૦
પ્રેમ થકી જે ભક્ત, સત્યનારાયણ સેવે.	પ્રભુ૦
શ્રી આયુષ્ય કીર્તિ સુત, (૨) જગપતિ સુખ દેવે	જય૦
કથા શ્રવણ કરી, ભક્ત આ આરતી ગાશે.	પ્રભુ૦
કૈક જન્મના પાપો (૨) પ્રલે તે થાશે.	જય૦
સરણાંગત શ્રીદેવ સત્યનારાયણજી.	પ્રભુ૦
છગનલાલ ગાયે છે, (૨) ભક્તિ ભાવ સજી.	જય૦

સતી તારામતી ૦-૧૦-૦

કોણ ચાલાક ? ૦ ૧૦-૦

સંદેવંત સાવળીંગા
સચિત્ર ૦-૧૦-૦

ન્યુ ખુબસુરત ગાયનમાળા
સચિત્ર ૦-૮ ૦

મોટી ન્યુ ખુબસુરત
ગાયનમાળા ૦-૧૨-૦

વિજયા વિજય સચિત્ર
૦-૧૦-૦

સદામાઝ સચિત્ર ૦-૧૦ ૦

દયાની દેવી સચિત્ર
કી. ૦-૬-૦

નળ દમયંતી સચિત્ર ૦-૧૦-૦

પંચીકરણ ગુજરાતી ૧-૮-૦

શુદ્ધ કાવ્યદાહન ૧ થી ૫ ભાગ
કી. ૧-૮-૦

છેલની વારતા ૦-૧૨-૦

સંત સમાજ ભજનાવલી
સચિત્ર કી. ૧-૮-૦

ખત્રીસ પુતળી માટું પાકું પુરું
કી. ૩-૦-૦

“શોભના” સચિત્ર ૦-૬-૦

રણછોડ લીલા ભાગ ૧-૨
દરેકના સચિત્ર ૦ ૬-૦

પુસ્તકો વેચનાર વ્યાપારીઓને મુચના.

હાલમાં અમારે સારાં સગ્ગાં ને સચિત્ર પુસ્તકો બહાર પાડ્યાં છે. નવાં નવાં સચિત્ર તેજદાર પુસ્તકો બહાર પડતાં જાય છે. આપ આપનાં નામ નોંધાવશે તો છપાતાં નવાં પુસ્તકો જણાવતા રહીશું.

ગામેગામ એજન્ટ જોડશે છે.

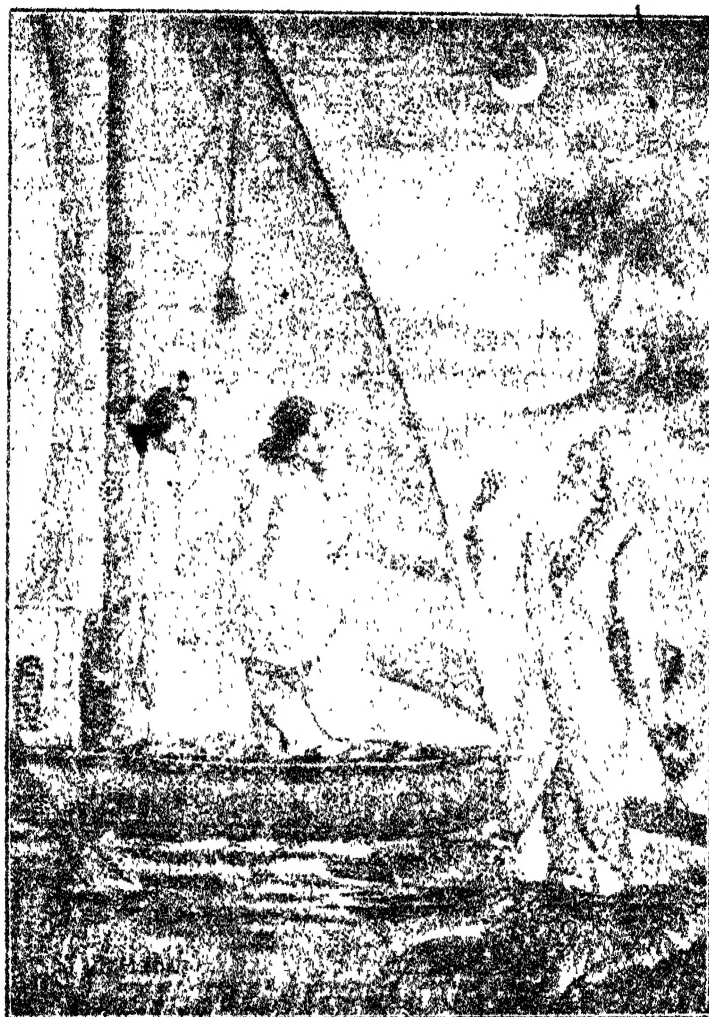
તમે બીજાં વ્યાપાર કરતા હો તેની માથે વીસ પચીસ રૂપિયાનાં અમારાં મારાં સગ્ગાં ને સચિત્ર પુસ્તકો રાખશે તો ટુંકી મુઠીમાં વળેા સામે નોકો મેળવી શકશે.

ઉપરનાં તમામ પુસ્તકો તથા બીજાં દરેક પુસ્તક મળવાનું સ્થળ:—

બુકસેલર રણછોડલાલ મોતીલાલ શાહ.

રીવીરોડ—અમદાવાદ.

વાંચો સચિત્ર નરસીંહ મોહનો ભાગ ૧, ૨ દરેકના ૦ ૧૦-૦

પ્રકાશક રણજીતલાલ મોતીલાલ અમદાવાદ.

નવ્ય પદ્યો વિ. પિરના નવના વનના, નીચેના રે. પાયા, પાતળા પાયા, નવના પાયા.

